2011
СІЧЕНЬ
№1 (218)

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

РІЗДВЯНЕ ВІТАННЯ
Глави УГКЦ
Любомира Гузара

РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ
протоігумена о. Йоанікія
ЧВЕРЕНЧУКА, ЧСВВ

ПОКЛИКАННЯ –
це неоціненний
дарунок від Бога

МОНАСТИР СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО М. ЛУЦЬК

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА ЛЮТИЙ ... 6

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛЮТИЙ:
ПРЕП. МАКАРІЙ ЄГИПЕТСЬКИЙ, 1 ЛЮТОГО ... 7

URBI ET ORBI ... 8

РІЗДВ'ЯНИЙ ПРИВІТ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ... 10

о. Йоанікій ЧВЕРЕНЧУК, ЧСВВ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! ... 11

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ
«СИН МІЙ ЄСИ ТИ, Я ПОРОДИВ ТЕБЕ СЬОГОДНІ...
БЛАЖЕННІ БО ВСІ, ЩО ПОКЛАДАЮТЬСЯ НА НЬОГО» (ПС 2) ... 12

ЛУЦЬКИЙ МОНАСТИР СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО ... 13

ПОТРІБНО БУТИ СЛІПИМ,
ЩОБ НЕ ПОБАЧИТИ ЗНАКІВ БОГА ... 14

ЄРАРХІЯ УГКЦ ЗАСТЕРІГАЄ ВІРНИХ ВІД ВПЛИВУ
«СЕКТИ ДОГНАЛА» – «ВОРОГА ЦЕРКВИ Й НАРОДУ» ... 15

АПОСТОЛ АНДРІЙ ПЕРВОЗВАННИЙ – У ЛЬВОВІ ... 18

ВИШКІЛ ХРИСТИЯНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ЛІДЕРІВ ... 18

ВОЛИНСЬКЕ МІСТО ДАЛО СВІТОВІ
ВЕЛИКОГО СВЯТОГО ... 19

КОЛИ Б ДУША МОГЛА ПОДИВИТИСЯ В ДЗЕРКАЛО... ... 20

ВІДКРИТИ СВОЄ СЕРЦЕ ДО ЦІЄЇ ЛЮБОВІ ... 21

о. Роман БЕЗПАЛЬКО
ВИДАВНИЦТВО «МІСІОНЕР»
НА XIII КИЇВСЬКОМУ КНИЖКОВОМУ ЯРМАРКУ ... 22

МІСІОНАРЧИК ... 23

«ДЕРЖАВА МАЄ ТІЛЬКИ СТВОРЮВАТИ УМОВИ ПОВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ
СВОБОДИ ТА РІВНОПРАВНОСТІ, ЯКІ СПРИЯЛИ Б ПОРОЗУМІННЮ,
ЗБЛИЖЕННЮ ЧИ МОЖЛИВОМУ РЕЛІГІЙНОМУ ОБ'ЄДНАННЮ» ... 31

п. Зеновій ПЕЛЬЦ
ПІД ПОКРОВОМ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО ... 34

«ВИСТУПИ ПАПИ НА РІЗДВО –
ЦЕ МЕСИДЖІ ВСЬОГО НАСТУПНОГО РОКУ» ... 35

СВЯТА НІЧ ... 38

о. Василь МЕНДРУНЬ,ЧСВВ
РУКИ ... 41

Галина ГОРДАСЕВИЧ
НОЇВ КОВЧЕГ ... 43

Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
ПОШУК ЩАСТЯ ... 45

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
РІЗДВО І СУЧАСНІСТЬ ... 48

ПОДЯКИ ... 49

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «ЯЛИНКА» ... 50

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! – СЛАВІМО ЙОГО!

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

«І от коли вони були (в дорозі), настав їй час родити, і вона породила свого сина первородного, сповила його та поклала в ясла, бо не було їм місця в заїзді» (Лк 2,6-7). На початку нового 2011 року від Різдва Христового ми знову пригадуємо цю знаменну подію, так лаконічно описану у святих Євангеліях. Насправді вона відкрила нам цілком нову епоху, в якій людина вже не мусить потемки шукати смисл і мету свого життя, не повинна шукати Бога, бо сам Господь у своєму милосерді прийшов між людей, ставши одним із нас, подібним до нас в усьому, крім гріха. В Ньому ми отримали відкуплення і спасіння, прощення гріхів і доступ до Бога. А тим, хто вірує в його ім'я, дав змогу стати Божими дітьми після нового народження у святому хрещенні. Саме тому охрещені в його ім'я не мають вже більше страху, сміливо стоять перед обличчям його і радісно можуть славити Небесного Отця. А все розпочалося від звичайних, на перший погляд непомітних подій – Благовіщення Пречистої Діви, народження Дитятка у печері біля Вифлеєма.

Проте, ця подія безпосередньо зачепила кожного з нас, бо саме хрещенням в ім'я Пресвятої Тройці ми з вами народилися від Бога, стали його синами і доньками та почали називатися християнами. Нас не з'їдає гнітюча турбота про майбутнє, бо віримо, що воно в руках Господніх. Тому кожний новий рік – це відкриття нової надії і нових можливостей. Нової надії, тому що дедалі більше пізнаємо сотворений світ, а через його призму – його Творця. І так наш кругозір розширюється, а надія стає впевненішою і міцнішою. Нових можливостей, бо світ, який нам дарував Господь – це виноградник, в якому можемо з Ним співпрацювати і брати участь у його безперервному акті творення. Таким стає для нас, попри всі сумніви, лихі передбачення та непевність, новий 2011 рік від Різдва Христового.

Новий рік запрошує нас до довготривалої праці, яка принесе плоди не відразу. На жаль, останнім часом Україна і її народ захворіли на духовну

недугу, однією з основних ознак якої є бажання швидкого і видимого результату. Подібну тенденцію спостерігаємо у багатьох ділянках нашого життя. В економіці – це гонитва за високими і негайними прибутками; в політиці – це бажання за будь-яку ціну, обманом, підкупом, зрадою домогтися влади, яка повинна дати негайні «дивіденди»; в культурі – це стремління до комфорту; в духовності – це очікування швидких результатів після нашвидкуруч зроблених постанов. Хоча життя навчає нас чогось іншого: подивіться, як терпеливо хлібороб очікує на плоди своєї праці! Як повільно і тривало діти вчаться самостійності! В житті все відбувається природно, без різких стрибків.

Саме новий рік для нас є віхою, коли можемо зробити для себе відповідні висновки та постанови: не треба поспішати у житті, а зауважувати кожну хвилину, кожну мить, яку дарував нам Господь. Останнім часом дедалі більше переконуюся, що нам, християнам, бракує найосновніших знань, які стосуються нашої віри. Часто захоплюємося тим, як Святе Письмо знають протестанти, але мало робимо для того, щоб самим його читати та вивчати. Але вони, прецінь, самі бажають знати і читати Писання, а не очікують, що їм буквально все розкажуть і пояснять! Праця, яка не принесе відразу очікуваних плодів, – це християнська самоосвіта. Кожний з нас повинен на початку року зробити постанову: нехай самоосвіта стане для нас невід'ємною частиною духовності, нехай у наших молитовних куточках поряд із молитовником завжди будуть відчинені Святе Письмо і катехизм, які ми читатимемо з молитвою, спокійно й у покорі. А про все незрозуміле запитуватимемо своїх священиків. Гадаю, що так ми гідно можемо розпочати новий рік від Різдва Христового.

Новонародженого Спасителя світу привітали пастушки, які перебували в тих сторонах і почули вістку ангела, а всі, хто чув їх, дивувалися тому, що оповідали про це Дитятко (пор. Лк 2,18). Чуючи нині радісну новину, що Христос народився і приніс нам спасіння, поспішаймо і ми духом до вифлеємського вертепу, радісно колядками привітаймо народженого Царя, духом співаймо і принесімо в дарі те, що маємо, – наше щире серце, готове до праці, до слухання Божого Слова. Редакція часопису сердечно вітає всіх читачів і бажає здоров'я, миру і небесної радості! ■

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 29.12.2010 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2011

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК
Радакційна колегія:
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературне редагування:
Христина МИХАЙЛЮК
Коректура:
Віктор ПОЛЄТКО
Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА
Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

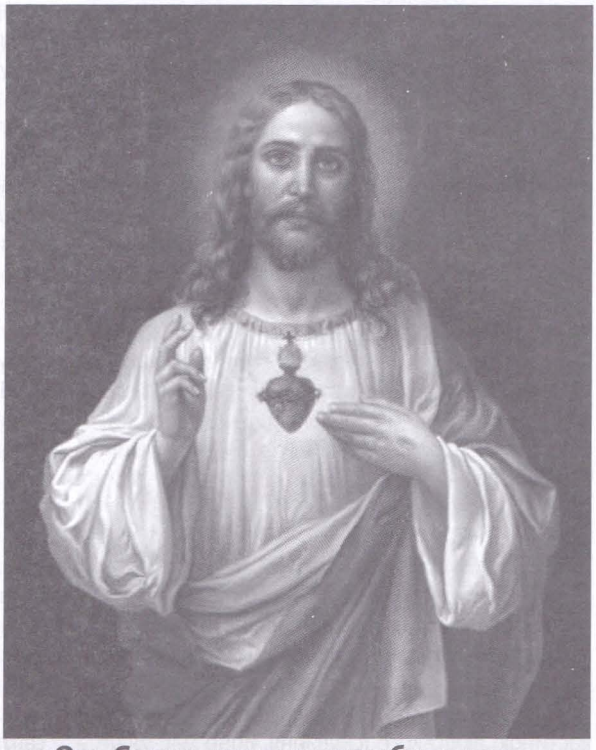

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб збережені й належно оцінені багатства створеного світу були доступні всім як дорогоцінний дар Бога людям.

МІСІЙНИЙ: Щоб християни змогли осягнути єдність, даючи свідчення цілому людському родові, що Бог є Отцем усіх.

МІСЦЕВИЙ: Щоб українці на початку Нового Року, беручись за нові починання й покладаючи сподівання на користь від праці своїх рук, не забували про велику Надію.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб усі шанували сім'ю в її ідентичності й визнавали її незамінну цінність для цілого суспільства.

Термін «ідентичність у сім'ї» в науковий обіг ввів Акерман – один із засновників сімейної терапії. Він розглядає сімейну ідентичність як цінності, прагнення і тривоги, які поділяються членами сім'ї чи взаємодоповнюються ними. Це так зване емоційно-когнітивне (розумове) «МИ» даної сім'ї. Ще дехто пропонує термін «внутрішня картина сім'ї» для позначення сукупності уявлень про послідовність ситуацій (сценаріїв) повсякденного життя сім'ї. Ця послідовність сімейних сценаріїв утворює основу уявлень сім'ї про себе і своє майбутнє. Вона пов'язана з минулим сім'ї та планами на майбутнє. І на основі сімейних сценаріїв з'являються взаємні почуття, виникають і вирішуються проблеми.

Та все одно, з якого боку не дивитися на сім'ю, важливим залишається здоров'я: психічне, духовне, тілесне. Від стану цього організму залежить суспільство. «МИ» сім'ї, попри різні смислові психологічні підходи, має формуватися відповідно до вчення Христа й науки Церкви. Інші альтернативи є причиною нездорового суспільства й занепаду цінності сім'ї як інституту. Як писав Іван Павло II, сім'я – це домашня церква, в якій має перебувати Христос і Його право. Посягання на цілісність сім'ї є ігноруванням Божого закону. Тому в світлі Христового Різдва додаймо сценарії своїх сімей до сценарію Пресвятої Родини, щоб у наших сім'ях народжувалися й виростали Люди. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб на тих місійних територіях, де першочерговою справою є боротьба з хворобами, християнські спільноти вміли свідчити, що Христос є поруч зі страждаючими.

Папа Венедикт XVI пише, що «страждання є частиною людського існування. Воно має місце, з одного боку, через обмеженість нашої природи, а з іншого – через безліч гріхів, які накопичилися в ході історії і продовжують безупинно посилюватися в даний час» (Енцикліка «Spe Salvi»). Усунути повністю біль, хвороби, терпіння зі світу людина неспроможна. Але може прийняти страждання й дозріти в ньому, знайти сенс через єднання з Христом, що страждав з нескінченою любов'ю – потішає Святіший Отець.

Християни, які несуть світло Христового вчення народам, що терплять, мають чувати, щоб іншим світлом не затінити надію хворих на кращу перспективу. Своїм служінням, прикладом власного життя мусять допомагати тим, кого страждання застали зненацька, без підготовки віри, щоб і вони стали мужніми й сильними в надії й любові. Потрібно дати їм як учням також і уроки життя Вчителя. ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб авторитет педагогів сільських і міських шкіл формувався насамперед у християнському вихованні дітей вдома.

Ми часто стаємо свідками непорозумінь у школі між учнем і вчителем, які виявляють неповагу до педагога. Може, річ у часі, у тому, що «такий тепер світ». В цьому також правда, але більшим чинником впливу на формування авторитету вчителя є дім, сім'я, куди учень приходить зі школи. Якщо батьки питають сина чи дочку про справи у школі, то навіть якщо й постають проблеми, вони вирішуються вдома й не несуться до школи, не помножуються.

Якщо ж немає конструктивного діалогу, або, що ще гірше, батьки працюють за кордоном і всі проблеми «залагоджуються» грошима – вчитель ніколи не дочекається поваги від дітей з такого сімейного середовища. В цих випадках важко побудувати здорову духовність і виховати принципове покоління. Потрібне знання Божої мудрості, яке народжується тільки у християнській сім'ї і формує повагу до кожної людини як особи. ■

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛЮТИЙ

ПРЕП. МАКАРІЙ ЄГИПЕТСЬКИЙ, 1 лютого

Народився в Єгипті близько 301 року. З любов'ю й сердечністю послужив він своїм батькам у старості, виконавши заповідь про шанування батьків, і після їх кончини зробився зовсім вільним від життєвих турбот. Під керівництвом досвідченого старця-ченця преподобний Макарій почав провадити безмовне чернече життя і займатися рукоділлям. Спочатку він оселився в пустельному місці неподалік від селища, де жив, а потім переселився на Нітрійську гору в Фаранській пустелі.

Проживши три роки в пустелі, він пішов до преподобного Антонія Великого (+ 356 р.), отця єгипетського чернецтва, про яке чув, ще живучи в миру, і якого палко бажав бачити. Преподобний авва Антоній з любов'ю прийняв блаженного Макарія, який став його відданим учнем і послідовником. З ним преподобний Макарій жив тривалий час, а потім, за порадою святого авви, пішов у Скитську пустелю (у північно-західній частині Єгипту) і там настільки просяяв своїми подвигами, що його стали називати «юнаком-старцем», тому що, тільки досягши тридцятирічного віку, він проявив себе як досвідчений, зрілий чернець. Тут преподобному Макарію доводилося боротися з бісами вдень і вночі. Вони волали, що не можуть перемогти його, тому що він має велику зброю – смиренність.

Коли святому виповнилося 40 років, він був висвячений на священика й призначений настоятелем (аввою) ченців, що мешкали в Скитській пустелі. В ці роки преподобний Макарій часто відвідував великого Антонія, отримуючи від нього настанови в духовних бесідах. Разом із двома іншими учнями Антонія преподобний Макарій сподобився бути присутнім при його блаженній смерті і як найціннішу спадщину отримав палицю преподобного Антонія, яким той підтримував у дорозі своє немічне тіло, пригноблене старістю й подвигами посту.

Разом із цією палицею преподобний Макарій прийняв особливо й дух Антонія Великого, як колись прийняв його і пророк Єлисей від пророка Іллі. Силою його духу Макарій вчинив багато великих чудес. Одного разу преподобний розмовляв із черепом головного язичницького жерця, що розповідав про свої муки та про більш тяжкі й люті, що очікують на тих, хто пізнав ім'я Боже, але відкинув Його і заповідей Його не дотримував.

Через безліч народу, що приходила до нього, преподобний Макарій мав мало часу, щоб в усамітненні віддаватися думкам про Бога. Тому преподобний викопав під своєю келією глибоку печеру, куди і ховався від тих, що постійно приходили до нього і порушували його молитву. Преподобний Макарій досяг такої сміливості у заступництві перед Богом, що за його молитвами Господь воскрешав померлих. Незважаючи на таку глибину духовного життя, він продовжував зберігати незвичайну смиренність.

У роки царювання імператора Валента, (364-378 рр.), аріянина, преподобний Макарій Великий разом із преподобним Макарієм Олександрійським був переслідуваний з боку аріянського єпископа Луки. Обох старців схопили й,

посадивши на корабель, відвезли на пустельний острів, де жили язичники. Там, за молитвами святих, дістала зцілення дочка жерця, після чого сам жрець і всі мешканці острова прийняли святе хрещення. Довідавшись про те, що сталося, аріянський єпископ був посоромлений і дозволив старцям повернутися у свої обителі.

Лагідність, смиренність і милосердя преподобного преображали людські душі. Шістдесят років провів св. Макарій у мертвій для світу пустелі. Найбільше часу преподобний провадив у бесіді з Богом, часто перебуваючи в стані духовного піднесення. Свій подвижницький досвід авва переніс у глибокі богословські твори. Його 50 бесід і 7 подвижницьких слів залишилися дорогоцінною спадщиною духовної мудрості. Вище благо й мета людини – поєднання душ із Богом: такою є головна думка в творах Макарія.

Преподобний дожив до 97 років, незадовго до смерті (+ бл. 390-391 р.) йому з'явилися авва Антонія і авва Пахомій, які повідомили радісну звістку про близький перехід його в блаженні небесні обителі. Преподобний почав готуватися до своєї смерті. Через дев'ять днів йому з'явився херувим з безліччю ангелів. Коли свята душа преподобного Макарія була взята херувимом і піднеслася ним на небо, дехто з отців духовними очима бачили, що повітряні біси на відстані стояли і кричали, що уникнув їх св. Макарій. ■

URBI ET ORBI

«І слово стало тілом» (Ів.1,14) «Verbum caro factum est»

Дорогі брати і сестри, ті хто слухає мене в Римі і в усьому світі, з радістю звіщаю вам різдвяну вістку: Бог став людиною, прийшов щоб жити з нами. Бог не далеко: Він близько, більше того, Він –«Еммануїл», бог з нами. Він не є невідомий для світу Богом: у Нього є обличя – обличя Ісуса. Ця вістка залишається завжди новою, завжди викликає подив, оскільки перевищує будь-яку нашу найсміливішу надію, найперше тому, що є не тільки вісткою: це подія, випадок, який бачили і чули достовірні свідки, до якого вони доторкнулися до лиця Ісуса з Назарету! Перебуваючи з ним, спостерігаючи за Його діями і слухаючи Його слова, вони визнали в Ісусі Месію; і бачачи Його воскреслим після того, як Він був розп'ятий, вони осягнули впевненість в тім, що Він, істинна людина, є одночасно справжній Бог, єдинородний Син, що від Отця походить, повний благодаті й істини (пор. Ів .1,14)

«І слово стало тілом». У відповідь на це відкриття у нас часом виникає питання: як це можливо? Якщо Слово і тіло є реальностями які протилежні між собою; як предвічне і всесильне слово може стати крихкою і смертною людиною? На це лише одна відповідь: Любов. Той, хто любить, хоче поділитися всім з тим кого любить, хоче бути одним з ним, і Святе Писання дійсно представляє нам велику історію любові бога до Свого народу, любові, яка стала кульмінаційною в Ісусі Христі.

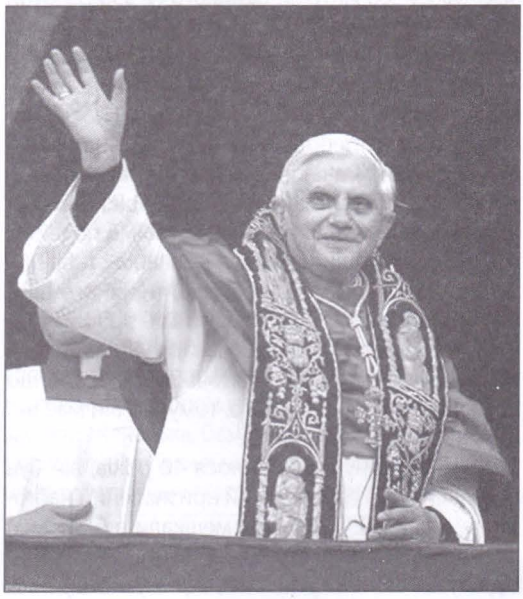

І Бог не змінюється: Він вірний Самому Собі. Той, хто створив світ, є Тим, хто покликав Авра-

ама і відкрив Своє ім'я Мойсею: Я є Сущий…Бог Авраама, Ісаака, і Якова…Бог чоловіколюбний і милосердний, довготерпеливий і многомилостивий (пор.Вих. 3,14 15; 34,6). Бог не змінюється, Він є Любов завжди і назавжди. Він – Він – Спілкування, Єдність в Тройці, і всі діла Його і слова направлені на спілкування. Втілення є вершиною творення. Коли за волею Отця і дією святого духа в лоні Марії знайшов місце Ісус, Син Божий, який став людиною, творення осягнуло вершину. Впорядковуючий принцип Вселеної, Логос, почав існувати в світі, в часі і просторі.

«І Слово стало тілом». Світло цієї істини з'являється тому, хто приймає її з вірою, тому, що це тайна любові. Лише ті, хто, відкриває себе цій любові, огорнені різдвяним світлом. Так було у Вифлеємську ніч, так залишається і сьогодні. Воплочення Сина Божого – це подія, яка відбулася в історії, але в той же час перевищує її. В ночі світу загорілося нове світло, яке дає себе побачити себе очам людей простої віри, скромним і смиреним серцям тих, хто очікує Спасителя. Якщо істина була б лиш математичною формулою, то у визначеному змісті вона б нав'язувала себе. Але оскільки Істина є Любов, то вона просить віри, і нашого серця.

І чого в дійсності, шукає наше серце, якщо не Істини, яка є Любовю? ЇЇ шукає дитина своїми питаннями, які обеззброюють і стимулюють; її шукає молодь, прагнучи зрозуміти глибокий сенс свого життя; в зрілому віці її шукає чоловік і жінка, щоб керуватися нею і знаходити в ній підтримку у своїх обов'язках в сім'ї і на роботі; її шукають люди на схилі літ, щоб підвести підсумок свого земного життя.

«І Слово стало тілом». Різдвяна вістка є світлом також для народів, для спільної дороги людства. «Еммануїл», Бог з нами, прийшов як Цар справедливості і миру. Його Царство – ми це знаємо – не від цього світу, але воно важливіше від всіх царств цього світу. Воно як закваска для людства: якщо її немає, не буде і сили, яка рухає вперед справжній розвиток. Воно спонукає людство співпрацювати ради загального добра, безкорисно служити ближньому, боротися мирними засобами за справедливість. Віра в бога, який захотів розділити з нами нашу історію, є постійним закликом брати участь в ній навіть серед її протиріч. Світло Різдва є також причиною для надії всіх тих, чию гідність принижують і утискають , тому що Дитя яке народилося у Вифлеємі, прийшло визволити людину від кореня всякого рабства.

Нехай світло Різдва знову загориться на цій землі, де народився Ісус і дасть натхнення ізраїльтянам і палестинцям шукати справедливого і мирного співіснування. Нехай вістка, яка потішає і голосить про прихід Еммануїла зменшить біль і потішить у випробуваннях люблені християнські спільноти в Іраку і на всьому Близькому Сході, нехай підбадьорить і подарує надію на майбутнє й надихне керівників цих країн до дійової солідарності по відношенню до них. Нехай це станеться також на користь тим, хто на Гаїті все ще страждає, від наслідків землетрусу і від недавньої епідемії холери. І нехай не будуть забуті, ті, хто в Колумбії і Венесуелі, а також у Гватемалі і Коста-Ріці, яких недавно застало стихійне природне лихо.

Нехай народження Спасителя відкриє перспективи твердого миру і справжнього прогресу народам Сомалі, Дарфура і Кот-д'Івуара; скріпить політичну і соціальну стабільність Мадагаскара; принесе безпеку і збереження прав людини в Авганістаі і в Пакистан; оживить діалог між Нікарагуа і Коста-Рікою; сприяє примиренню на Корейському півострові.

Нехай святкування народження Відкупителя укріпить дух віри, терпіння і мужності у вірних континентального Китаю, щоб вони не падали духом через обмеженість їх свободи релігії і совісті і, служачи у вірності Христу і його Церкві, берегли живим полум'я надії. Нехай любов до «Бога з нами» дарує стійкість всім християнським спільнотам, які зазнали дискримінації і гоніння, і надихне політичних і релігійних лідерів взяти на себе обов'язок поважати релігійну свободу всіх.

Дорогі брати і сестри, «Слово стало тілом», Дитя прийшло перебувати з нами, Воно – Еммануїл, Бог, який став близький нам. Споглядаймо разом велику тайну любові, і нехай наші серця просвітлює світло, яке сяє у Вифлеємській печері! Бажаю Вам щасливого Різдва! ■

«І слово стало тілом» (1,14)

РІЗДВ'ЯНИЙ ПРИВІТ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА
до вірних Української Греко-Католицької Церкви

Дорогі у Христі!

Сьогодні – у неділю Святих отців – Євангеліє розповіло нам про родовід Ісуса Христа від Авраама аж до народження нашого Спасителя. Слухаючи цей докладний перелік поколінь, можна збагнути, що прихід Христа до людей був заздалегідь підготовлений, тобто Його поява на землі відбувалася за точним планом Небесного Отця. Навіть більше, не тільки народження, а й усе життя Ісуса Христа вже століття наперед було передбачене пророками. Приклад цього знову ж знаходимо у святому Євангелії: коли три мудреці зі Сходу зупинилися в Ірода, щоб дізнатися, де народився новий Цар, він покликав книжників, які без тіні сумніву сказали, що Месія має прийти на світ у Вифлеємі Юдейському, «бо так написано пророком» (Мт. 2, 5).

Дорогі у Христі, звертаю на це Вашу увагу, бо, замислюючись над подіями щоденного життя, ми схильні думати, що вони стаються випадково. Ми часто вважаємо, що все могло би бути інакше. Інколи у нас складається враження, що все довкола відбувається безконтрольно, що Господь Бог забув про світ. Однак наша віра, побудована на Божому об'явленні, дає нам протилежну відповідь: все, що відбувається в нашому особистому і суспільному житті, окрім гріха, відповідає Божому плану. Доказ цього знаходимо саме в життєписі Ісуса Христа, від обітниці Месії нашим прародичам у раю аж до Його славного воскресіння. Відтак виникає наступне запитання: чому Господь Бог допускає обставини, які є для нас неприємними чи навіть завдають нам великих страждань? Цього разу нам відповідає сам Ісус Христос в Євангелії від Луки, коли говорить про дальший розвиток історії та різні трагічні події, які мають статися в майбутньому. Його слова звучать так: «Це дасть вам нагоду свідчити» (Лк. 21, 13). Якби не було голодних – не було б кого годувати, якби не було спраглих – не було б кого поїти, якби не було чужинців – не було б кого прийняти, якби не було хворих чи ув'язнених – не було б кого відвідати. Якби не було Різдва – не було б Великої п'ятниці та Воскресіння. Отже, все те, що відбувається довкола нас, навіть найбільш трагічне, – це Божий план для нас, який дає нам нагоду свідчити Христові, шукаючи правди, справедливості й добра.

Здавалося б, що ці думки не мають нічого спільного із радісним різдвяним часом, коли люди збираються за спільним столом, обмінюються дарунками, колядують, відвідують одне одного… Насправді суть великого празника Різдва Христового не в цих зовнішніх і швидкоплинних речах – суть цього празника в тому, що Єдинородний Божий Син прийшов поміж нас, аби здійснити вповні план Небесного Отця для нашого спасіння. Тому моїм найбільшим побажанням для всіх нас є те, щоб ця правда, що з нами Бог, посідала головне місце у наших різдвяних святкуваннях, щоб ми зберігали її у наших умах і серцях протягом цілого року і щоб вона робила наше життя зрозумілим, надавала кожній миті нашого земного існування спасенної вартості.

Дорогі у Христі! Наприкінці цього послання хотів би висловити до вас одне прохання, яке певною мірою пов'язане із різдвяними святкуваннями, оскільки стосується землі, на якій народився наш Спаситель. Сьогодні на Святій Землі, зокрема у Вифлеємі, християни, які вже становлять меншість, перебувають у невідрадному становищі. Ці люди очікують нашої підтримки. Вірні нашої Церкви в Україні ще добре пам'ятають, що таке утиски і переслідування, бо потерпали від них ще кілька десятиліть тому. Разом із тим вони розуміють, яке значення має молитовна підтримка, що про неї вони просили своїх співбратів і сестер, які на той час проживали закордоном. Звичайно, доля християн у Святій Землі відрізняється від тої, яку ми мали в минулих роках, однак вона все таки дуже тяжка і ми повинні їм допомагати. Поручаймо Милостивому Господу жителів тої землі, на якій воплотився Його Єдинородний Син, і християн – Його вірних послідовників. Нехай це буде для них наш різдвяний дар.

Найщиріші Вам побажання, благодатного і радісного Різдва Христового!

Благословення Господнє на вас!
Христос рождається!
+ ЛЮБОМИР

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

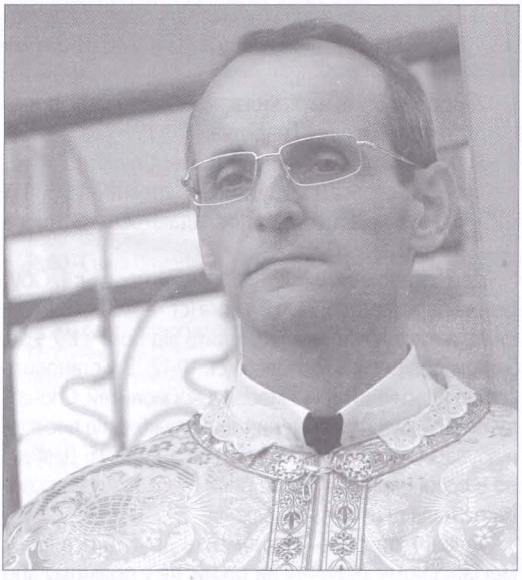

Дорогі читачі!

На порозі Христового Різдва ми знову замислюємося над цією славною подією, яка сталася два тисячоліття тому, а саме – над Воплоченням Сина Божого, над приходом Месії у цей світ. Ми переносимося подумки у далекий Вифлеєм, а точніше – за його межі, і в убогій стаєнці знаходимо «дитя сповите, що лежить у яслах». Ми спішимо туди подібно до пастухів, які втомлені сторожею своїх отар, своїми щоденними клопотами, щоб здобути радість миру у стіп Маленького Дитяти, споконвічного Месії. Кожен з нас глибоко в серці прагне зустрічі з новонародженим Христом, щоб переповнитися радістю, якою наповнені Його божественні дитячі очі.

Дорогі в Христі, сьогоднішній наш день, можливо, позначений непевністю. На місце багатьох великих ідеалів приходить розчарування. Але подивімося на Христа: Він «применшив себе Самого, … ставши подібним до людини», зійшов додолу, щоб нас піднести догори, до неба, дати нам надію.

В убогих яслах на сіні Христос-Цар відкриває нам істинні багатства Божої любові до нас. Доки живе у нас любов до Бога й до ближнього, доти ми не є бідні, не є покривджені, доти наше життя має справжній сенс і ми недаремно живемо на цьому світі.

Нехай світло і радість Христового Різдва завжди буде у вас, щоби ділитися нею з іншими. Про цю безмежну радість сповістив ангел: «Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу». Тож почуймо серцем цю Благу вістку і мерщій «ходім до Вифлеєму та подивімося на ту подію, що Господь об'явив нам».

Христос Рождається!
Веселих вам Різдвяних свят!
о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ
протоігумен

«СИН МІЙ ЄСИ ТИ, Я ПОРОДИВ ТЕБЕ СЬОГОДНІ… БЛАЖЕННІ БО ВСІ, ЩО ПОКЛАДАЮТЬСЯ НА НЬОГО» (ПС 2)

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

Головна думка другого псалма – це встановлення Царства Божого та очікування на прихід Месії. Належить він до жанру царських псалмів з повчальними мотивами. Біблісти говорять, що він народився ще перед вавилонським вигнанням, приблизно у 587 р. перед Христом, хоч містить він також елементи після полону. Брак заголовку свідчить про те, що впродовж історії різні автори у різний час його дописували або переписували, щоб пристосувати до даного часу, у якому ним молилися.

Персонажі, які з'являються у псалмі:

1) Бог, Який називається Господом. Він представлений Царем, «Месією» (ст. 2) і «Сином Божим» (ст. 7).
2) Вороги Бога: царі, князі, монархи, судді, представники людей і народів.
3) Псалмоспівець, який радить: Служіте Господеві в страсі й радуйтесь у тремтінні (ст. 11), блаженні… всі, що покладаються на нього [Господа] (ст. 12).

Цей псалом складається з таких частин: 1. Обурення народів (ст. 1-3), 2. Дія Бога (ст. 4-6), 3. Заохочення піддатися Месії, який походить від Бога (ст. 7-9). 4. Заклик довіритись Господеві (ст. 10-12). Він становить собою класичний текст месіанської молитви. Спочатку псалом був призначений для служби, під час якої відбувалася коронація правителя з династії Давида, де в особі царя вбачалося риси Месії, який мав сповнити надії та очікування Ізраїля.

Також і християни розуміють другий псалом у месіанському значенні як такий, де у прямому або переносному значенні мова йде про Месію, тобто Христа, в особі Якого сповнюються обітниці Божі. У ньому міститься пророцтво про прихід Сина Божого, що походить від Отця, з Яким Він є одним і Який є від віків: Син мій єси ти, я породив тебе сьогодні (ст. 7). Читаючи ці слова, потрібно думати про наше народження у Господі через святе таїнство хрещення.

Як пророки, так і Новий Завіт говорять про Месію, Сина Божого, Який встановить Царство Боже, та тих, що були під Законом, зробить спадкоємцями Царства Божого: …Царі, ви нині зрозумійте і схаменіться (ст. 10), адже то я настановлю мого царя над Сіоном (ст. 6), я дам тобі народи у спадщину, і кінці землі в посілість (ст. 8). Впродовж всієї історії спасіння завжди перемагає Бог, тому намарно люди задумують задуми. Для Нього різні змови або бунт є як ігри дітей. Також і сьогодні люди, що відкидають Бога, поводяться як ті, кого описує початок даного псалма: Чого метушаться народи, і люди задумують марне (ст. 1).

Перше враження, яке викликає даний псалом, – це відчуття напруги і неспокою. У ньому присутній бунт, наклепи, бо ж перед приходом на трон нового монарха завжди панувала атмосфера непевності. Це був найвідповідніший момент для підлеглих народів, щоб скинути із себе ярмо пануючого царства.

Автор псалма поширив цей стан неспокою та обурення проти Бога, якому належить земля, її повнота, вселенна та її мешканці (Пс 24, 1). Але намарно вороги намагаються стягнути із себе кайдани: Порвімо їхні кайдани, скиньмо із себе їхню кормигу! (ст. 3). Сила Царя непорушна, бо вона має потвердження у Господі, про що говорить сам Бог устами пророка Єремії: Я бо сьогодні ставлю тебе, немов місто-твердиню, немов залізний стовп, немов мур мідяний проти всієї землі… (Єр 1, 18). У Новому Завіті Ісус Христос реалізує цю постанову, бо ж направду є Єдинородним Сином Божим (Ів 1, 18). У тринадцятому розділі Діянь Апостольських апостол Петро цитує цей псалом для того, щоб показати, що Христа, Який походить з кореня Давида, Бог Отець воскресив з мертвих і не піддав тлінню: Бог воскресивши… Ісуса, як написано у другому псалмі: Ти – мій син; я сьогодні зродив тебе. А що він воскресив його з мертвих, так, що він більше не повернеться у зітління, то (Бог) так промовив: Я дам вам святощі Давида, речі певні (Ді 13, 33-34).

Ісус Христос прийшов на землю, щоб зробити нас спадкоємцями Царства Божого (Рм 8, 17), але як за часів псалмоспівця, пізніше за Ірода, потім за Пилата, так і сьогодні у серцях багатьох людей панує атмосфера неспокою. Насамперед, люди дбають про владу, багатство, тощо, а Господь з них сміється (ст. 4). Потрібно служити Господеві, бо служити Богові у страсі і трем-

тінні (ст. 11) – це велика мудрість, що полягає на вмінню пізнавання задуму Божого, який Він реалізує в історії. А на тих, хто пізнає цей задум та прийме з миром і без бунту Христа до свого серця, до своєї родини і оселі, того чекає благословення: блаженні бо всі, що покладаються на нього [Господа] (ст. 12). ■

ЛУЦЬКИЙ МОНАСТИР СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

З історії відомо, що у Луцьку на Волині було два монастирі. Від 1240 року, після занепаду Київської Русі, є історична згадка про те, що у цьому місті була невелика обитель, посвячена св. Івану Богослову. У монастирських хроніках є відомості, що з 1720 року вона стала власністю отців василіян.

Згодом ченці Луцького монастиря св. Івана Богослова ввійшли до складу Руської Провінції. У 1789 році цю обитель приєднано до Луцького монастиря Чесного Хреста, який входив до складу Руської Провінції від 1739 до 1833 року. Саме у той час зрадник нашої Церкви і віри священик Сємашко все зробив для того, щоб 15 василіянських монастирів на тих теренах були ліквідовані. Серед них був і Луцький монастир. Але будівля ще донині стоїть в досить непоганому стані.

Діяльність отців василіян на Волині після виходу нашої Церкви з підпілля відродилася після 150-річної перерви, хоч, як знаємо, у часи переслідувань у Володимирі-Волинському і околицях підпільно душпастирював блаженної пам'яті о. Маркіян Когут, ЧСВВ. З 1991 року отці і брати Крехівського монастиря почали регулярно їздити на празник св. Йосафата до цього міста (саме тут пройшли дитячі роки святого). З 1995 року тут постійно проживав о. Григорій Бардак, ЧСВВ. Він служив кожної неділі у Луцьку в римо-католицькому костелі. Коли церкву відремонтували на території військової частини, то передали її єпархіальному священику о. декану Роману Бегею. Отці василіяни переїхали жити в іншу частину Луцька, у 55-ий мікрорайон. Тут вони зробили на основі вагончика тимчасовий монастир із трьох кімнат, в яких зараз проживають.

У 1995 р. ченці розпочали зведення монастиря і величавого собору. В період настоятельства о. Григорія Бардака, ЧСВВ, викопано котлован. Після о. Григорія тут деякий час служив о. Всеволод Сокирко. Нині настоятелем монастиря у Луцьку є о. Дмитро Григорак, ЧСВВ, якому вдалося з допомогою спонсорів і жертводавців розпочати будівництво монастиря і церкви. На даний час вже споруджено монастир, святилище, та підземну церкву. ■

Розпорядок богослужінь

Будні
07:15 - Утреня
08:00 - Свята Літургія (за здоров'я) (у середу – за померлих)
17:00 - Вечірня
18:00 - Свята Літургія

Субота
09:00 - Свята Літургія і парастас
17:00 - Вечірня
18:00 - Свята Літургія

Неділя
09:00 - Утреня
10:00 - Свята Літургія (за парафію)
11:00 - Недільна школа для дітей та молоді
12:00 - Свята Літургія для дітей та молоді
17:00 - Вечірня

Свята
09:00 - Утреня
10:00 - Свята Літургія
17:00 - Вечірня
18:00 - Свята Літургія

Монастир св. Василія Великого,
вул. Карпенка-Карого, 5
43024, Луцьк, Україна
тел./факс: (0332) 72 99 09
настоятель монастиря о. Терентій Цапчук,ЧСВВ
E-mail: lutskosbm@yahoo.com

ПОТРІБНО БУТИ СЛІПИМ, ЩОБ НЕ ПОБАЧИТИ ЗНАКІВ БОГА

Інтерв'ю з Провінційною Настоятелькою Сестер Служебниць с. Надією Котур

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА:

Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії (ССНДМ) – перше Згромадження УГКЦ, покликане до апостольської праці серед народу. Згромадження було засноване 1892 року у Галичині, у с. Жужіль, з ініціативи о. Єремії Ломницького, ЧСВВ, та о. Кирила Селецького.

Співзасновницею та першою сестрою служебницею була с. Йосафата Гордашевська, яка, «роздумавши про потреби свого бідного, духовно опущеного народу, і, переконавшись, що це є воля Божа для неї, вирішила послухатись Голосу Божого і охоче віддала себе Йому на служіння» у новому Згромадженні. Завданням Згромадження було служити там, де найбільша потреба, через виховання дітей та молоді, опіку над сиротами, хворими, дбання про красу Божих храмів, тощо.

Із Божого благословення Згромадження швидко розвинулось в Україні і вже в перших роках свого існування почало поширюватись по країнах Європи й інших континентах – у Канаді (1902), Югославії (1906), Бразилії (1911), на Карпатській Україні (1928) й у США (1938).

У 1930 році Згромадження отримало статус Папського права. 1934 р. ССНДМ, які до цього часу підпорядковувалися єпархіальній владі, були централізовані під головним зарядом з одним чернечим уставом, затвердженим папою Пієм XII 1956, і діяли у трьох чернечих провінціях: для Європи, Канади й США та Бразилії.

У 1938 Згромадження Сестер Служебниць в Європі нараховувало 92 доми і 494 сестри. Сестри також вели захоронки (76, близько 5000 дітей), сиротинці (15 з 380 сиротами) та 3 народні школи, економію у 4 духовних семінаріях та різноманітну церковно-харитативну працю по парафіях, особливо між жіноцтвом.

Ліквідувавши у 1946 р. Українську Греко-Католицьку Церкву, радянська влада скасувала й ССНДМ. Багатьох сестер вивезли на Сибір. Незважаючи на переслідування з боку комуністичного режиму, Сестри Служебниці продовжили активну діяльність в Україні в умовах підпілля.

Така сама доля зустріла Згромадження Сестер Служебниць у Чехо-Словаччині – у 1950р. вони опинилися під комуністичним режимом. Тільки деякою мірою Згромадження змогло існувати в Польщі (13 осідків) і в Югославії (7).

На даний час Згромадження розвивається у 15 країнах світу і близько 800 монахинь служать Богові і людям у семи провінціях (в Україні, Канаді, Бразилії, Словаччині, Америці, Польщі, Сербії) та одній Делегатурі (в Аргентині). Головний дім Згромадження ССНДМ знаходиться в Римі.

ССНДМ далі працюють, насамперед, у парафіяльному шкільництві, мають власні середні й вищі школи для дівчат та дають місійно-катехитичну допомогу священикам по далеко розкинених місцевостях.

Сьогодні Провінція Сестер Служебниць в Україні нараховує 130 сестер у 24 монастирях. Три спільноти є у Києві та одна у Донецьку. Також 5 сестер перебувають на місійній праці в Казахстані.

Сестри Служебниці, йдучи за голосом Божественного Спасителя та будучи вірними харизмі засновників, намагаються відповідати на потреби нинішнього суспільства та сучасної людини, прагнуть бути відкритими на знаки часу та служити там, де є найбільша потреба. ■

– Яким чином визріло Ваше покликання і чи не важко було Вам зробити такий вибір?

– Я щиро вдячна Господу Богу за дар мого життя, за моїх чудових батьків, які вміли своєю побожністю, добротою, простотою серця і добрим прикладом передати любов до Бога, до людей, до життя. Господь дав мені покликання до богопосвяченого життя у дуже ранньому віці. Це були 80-ті роки – роки підпілля, антирелігійний радянський час. У мене не було труднощів з вибором. Не було відчуття, що я чогось зрікаюся, залишаю – це був такий легкий поклик Когось. Жити з Богом, довірити Йому своє життя було таким природнім, легким і радісним для мене. Я почувалася дуже щасливою. Можливо, це був ще дуже юний вік, і я не до кінця осмислювала важливість цього вибору. Але Бог дає свою ласку – очищує і зміцнює. І сьогодні, маючи за плечима відтинок життя, можу сказати, що я щаслива у своєму покликанні – служити Богу і людям. Не завжди є легко, але Бог, вибираючи нас, дає Свою підтримку, а обіцяючи – дає Свою силу. Бог не обманює. І я дякую Господу за дар мого покликання саме до Згромадження Сестер Служебниць НДМ, харизмою якого є «виховувати серце народу»... Коли людина відчуває себе щасливою, то неодмінно хоче, щоб інші також себе так почували.

– Знаємо, що освіта – це не те саме, що мудрість. У Вашому служінні більш помічною, напевно, є мудрість. Як її осягнути? І в чому вона полягає?

– Є мудрість Божа і є мудрість людська. Ніколи не зрозуміємо Господа нашим розумінням. Як осягнути Божу мудрість? Тільки через сильну і глибоку віру, велику покору, любов до

Господа Бога, уважне слухання Його голосу і страх Божий.

До Божої мудрості доходимо, коли, не розуміючи багатьох речей, віримо, що заради Нього варто жити і шукати в Ньому сенс кожного дня. З глибини серця походить розуміння, що Він має свій задум щодо мене та інших, і тому намагаюся зрозуміти Його волю та з Ним співпрацювати. І хоч не можемо зробити всього, але завжди можемо сіяти добро.

– «Мені може бути як-небудь, головне, щоб зі мною всім було добре» – за цим принципом жила блаженна Мати Тереза. А якими принципами керуєтеся Ви?

– Щоб я була добрим інструментом в руках Бога і не заважала Йому діяти через мене, а дозволила мене освячувати і виконувати кожний день Його волю.

– Церква благословляє те, що різні Чини і Згромадження намагаються відповідати на виклики часу. Відбувається наче «впускання світу» в монастир. Як Вашій спільноті вдається зберегти богопосвячене життя від злиття зі світським у тих місцях, де це найважче, а саме: в поглядах, поведінці, способі спілкування, в ритмі життя?

– В цьому допомагає молитва – як спільнотна, так і особиста. Вона освячує і нас, і працю, яку ми виконуємо, і тих людей, для яких працюємо та з якими співпрацюємо. Крім того, важливим є саме спільнотне життя. Бо тільки здорова спільнота може допомогти богопосвяченій особі зростати у духовному житті і не загубитися серед спокус світу.

– На Вашу думку, яке значення має людський темперамент у життєвому виборі та, зокрема, у покликанні до богопосвяченого життя?

– Потрібно завжди пам'ятати, що не ми собі вибрали покликання, а Бог нас вибрав і призначив. І тут немає нашої великої заслуги, хіба в тому, що ми почули Його і відповіли. Богу не важливо, який у нас темперамент: Він бачить наше серце. Тож ми маємо бути вдячні Богові, що можемо бути вибраними до служби Йому. Бо це найкраще, що Він міг приготувати для нас. Тому покликання – це неоціненний дарунок від Бога.

– Як сучасна молода людина в постмодерному різноголоссі може почути й відрізнити єдиний голос: «Ходи за мною!»

– Це ласка Божа, дана не кожному. Але коли Бог вибирає і дає покликання – цього неможливо не почути. Коли Бог хоче привести людину до служіння, він не раз обирає дуже дивні шляхи. Господь знайде і місце, і час, щоб явити людині свою волю. І тоді потрібно бути хіба що глухим і сліпим, щоб не відрізнити від інших голосів голосу Бога і не побачити Його знаків.

– Коли єдиний син чи єдина дочка в сім'ї просить благословення в батьків до чернечого стану, чи це справді краща частка?

– Я не єдина дочка в сім'ї, окрім мене є ще три брати, тому мені важко говорити, як це відбувається в родині, де одна дитина. Але із свого досвіду можу сказати, що я ніколи не пошкодувала, що вибрала саме такий шлях. Я щаслива, і щиро сподіваюся, що це приносить радість моїй мамі і всій родині. Думаю, що немає більшого щастя для батьків, ніж тоді, коли вони бачать своїх дітей щасливими.

– Ваші побажання читачам:

– Напередодні різдвяних свят хочу побажати всім сильної віри у Бога, яка базується на довір'ї. Адже і Він довіряє нам і розраховує на нашу співпрацю. Бог вірний у додержанні Своїх обітниць. Як і обіцяв, Він є з нами і допомагає нам. Бог хоче, щоб ми були святими, бо Він – святий. І це – програма мого життя, чого щиро бажаю також усім християнам та, зокрема, читачам Вашого журналу. ■

Розмовляв
о. Христофор Ганинець,ЧСВВ

ЄРАРХІЯ УГКЦ ЗАСТЕРІГАЄ ВІРНИХ ВІД ВПЛИВУ «СЕКТИ ДОГНАЛА» – «ВОРОГА ЦЕРКВИ Й НАРОДУ»

У всіх греко-католицьких храмах священики звернулися до вірних від імені Глави УГКЦ Патріарха Любомира з пересторогою щодо активізації діяльності так званої «групи Догнала», або ж «угруповання підгорецьких псевдомонахів». У зверненні Предстоятель УГКЦ закликав вірних «згуртуватися довкола законних пастирів» та не дати ворогу посіяти у своїх душах ненависть і злобу». Патріарх Любомир пояснив вірним, наскільки для їх душ згубним є вплив цієї секти, яка є явним агресивним противником, ворогом «нашої Церкви і народу».

Глава УГКЦ вкотре наголосив, що особи, що утворили цю секту, – Антонін (Ілля) Догнал, Роберт (Самуїл) Обергаузер, Ричард (Методій) Шпіржік та Василь (Маркіян) Гітюк – «не є ані католицькими священиками, ані монахами, і через твердосерду нерозкаяність за свої злочини супроти Церкви і віри знаходяться під Великою екскомунікою, потвердженою Римським Апостольським Престолом».

У зверненні Патріарх Любомир просить вірних «докладно перевіряти» незнаних їм пастирів. «Кожний законний священик має посвідчення свого єпископа, а кожний католицький єпископ вписаний в Каталог, який видає Апостольська Столиця і який називається Annuario Pontificio», – йдеться у зверненні.

У документі наводяться лише деякі з «діянь» вище вказаної секти:

- єретичне відкидання авторитету Церкви;
- проклинання усіх, хто не згідний з ними;
- окультно-каббалістичне розтягування єврейських слів, яке видається за правдиву форму молитви;
- богохульне обожнення Пресвятої Богородиці;
- святотатське гадання на зернятках вервиці
- поламані людські долі, розбиті сім'ї;
- розбійницька спроба захоплення греко-католицького храму в Чорткові, побиті студенти Дяківської академії в Чорткові тощо…

Як йдеться у роз'ясненні Львівської архиєпархії УГКЦ, віровчення догналівців не є католицьким, ані навіть християнським. Творці секти закликають на 6 років припинити відправи Літургій по всій Церкві у світі. А замість Служб Божих пропонують так звані реколекції, «що є зомбуванням людей». «Отже, через догналівців діє дух антихриста», – наголошується у роз'ясненні Львівської архиєпархії УГКЦ. Тут також вміщено попередження про те, що «усі, хто підтримує їх діяльність, є також у небезпеці відділити себе від Католицької Церкви.

У роз'ясненні подано характеристику кожного з колишніх монахів, засновників секти, які самопроголосили себе єпископами. Зокрема до відома вірних доводиться, що головний провідник і лідер секти – «давній агент таємних комуністичних спецслужб на псевдо Тонек із номерним знаком 23064».

У зв'язку з активізацією діяльності догнальців єрархія УГКЦ просить вірних «не піддаватися на провокації, не користуватися «послугами» цих людей, щоб не стати жертвою духовного та психологічного насилля, остерігати від пасток секти близьких та рідних».

Патріарх Любомир також закликав усіх до молитви, щоб Господь захистив «стадо Христове від хижих вовків, а вже звабленим душам дарував ласку навернення і примирення». ■

АПОСТОЛ АНДРІЙ ПЕРВОЗВАННИЙ – У ЛЬВОВІ

Урочистості з нагоди храмового празника св. Андрія

У понеділок 13 грудня 2010 року Божого у храмі св. Андрія у Львові відбулися урочисті святкування з нагоди храмового празника. Цьогорічний празник для парафіян храму св. Андрія був особливим, адже до святині, за сприянням владики Іринея Білика, ЧСВВ, в переддень празника прибули мощі святого апостола Андрія Первозваного. З папського благословення вони були передані храму св. Андрія, щоб тут перебувати назавжди. Це цінний дар не тільки для самого храму, але і для Львівської Архиєпархії і УГКЦ загалом.

Урочисту Літургію очолив протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ, у співслужінні з протоігуменом Закарпатської Провінції св. Миколая, а також з іншими священиками, які чисельно прибули на цю торжественну подію з різних куточків України. Участь в урочистостях взяла велика кількість парафіян та гостей, які прийшли, щоб принести свої молитви та отримати повний відпуст з нагоди храмового свята.

З нагоди празника св. Андрія у Львівському національному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької відбулася урочиста Академія за участю різноманітних творчих колективів. На завершення о. Михайло Лучків, ЧСВВ, – парох храму св. Андрія та організатор торжества – подякував усім учасникам цього дійства. Особливу подяку він склав владиці Іринею Білику, ЧСВВ, за його сприяння і допомогу в тому, щоб мощі св. Андрія перебували у парафії, яка обрала своїм небесним покровителем цього великого святого Апостола, такого рідного і близького для українського народу. І з цієї нагоди від імені всієї парафії о. Михайло нагородив владику Іринея орденом святого Андрія Первозванного. ■

ВИШКІЛ ХРИСТИЯНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ЛІДЕРІВ

З 10 по 12 грудня 2010 р. Б. на парафії Царя Христа монастиря Отців Василіян, що в Івано-Франківську, відбувався вишкіл християнських молодіжних лідерів.

Молоді люди зібралися, щоби вчитися спілкуватися й розв'язувати конфлікти у спільноті. Метою такої зустрічі було допомогти лідерам християнських спільнот вирішувати питання організації та здруженості молодіжних товариств у рамках парафії та Церкви.

Організаторами такого вишколу став монастир Царя Христа Отців Василіян та відповідальні за працю з молоддю у Провінції Найсвятішого Спасителя – о. Йосафат Фітель, ЧСВВ, і бр. Августин-Іван Векляк, ЧСВВ.

Провідниками вишколу були тренери Патріаршої комісії УГКЦ у справах молоді п. Мирослав і п. Марта Паздерські. На таку зустріч з'їхалися лідери молодіжних організацій, що діють при василіянських монастирях, зі Львова, Херсона, Дрогобича, Червонограда, Гошева, Бучача, Луцька, Івано-Франківська – всього 25 осіб.

Молоді люди не тільки мали можливість почути, але й на практично здійснити євангельські правди у вирішенні того, що єднає або роз'єднує

людей у спільноті. Впродовж цих днів панувала атмосфера захоплення від почутого.

Учасники тренінгу поєднували спільну працю зі Святою Літургією та молитвою. У вільний час юнаки та дівчата спілкувалися, ділилися враженнями, а також мали можливість більше ознайомитися із життям та діяльністю василіян на парафії Царя Христа.

В останній день тренінгу ігумен монастиря, о. Йосафат Фітель, ЧСВВ, під час Божественної Літургії подякував молоді та провідникам від Патріаршої комісії УГКЦ у справах молоді за пильність й жертовність у вишколі. Він наголосив на важливості продовжувати розпочате добре діло в організації роботи молоді при наших церквах і монастирях на славу Божу й для блага Церкви та України.

ВОЛИНСЬКЕ МІСТО ДАЛО СВІТОВІ ВЕЛИКОГО СВЯТОГО

У четвер 25 листопада 2010 року Божого у невеличкому, але мальовничому містечку Володимирі-Волинському відбулося святкування з нагоди празника святого Йосафата. Саме в цьому місті 430 років тому народився великий син української землі, священномученик за святе з'єднання, Іван Кунцевич (св. Йосафат).

У підготовці до святкувань монаша і парафіяльна спільноти у Володимирі-Волинському розпочали дев'ятницю до святого Йосафата, жертвуючи її за єдність всіх християн.

24 листопада, в навечір'я свята св. Йосафата, у храмі, покровителем якого і є св. Йосафат, розпочалася велика вечірня з литією, яку служили ігумени василіянських монастирів в Києві і Володимирі-Волинському: о. Василь Тучапець,ЧСВВ, та о. Терентій Довганюк,ЧСВВ. Вечірню співали монахи василіяни та місцевий хор під керівництвом п. Оксани Смаль.

А саме свято свщмч. Йосафата розпочалося з молебня, який відслужив ігумен монастиря Отців Редемптористів св. Миколая Чарнецького з м. Ковеля о. Євген Задорожній, ЧНІ. Тоді ж, після завершення дев'ятниці до святого протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні о. Йоанікій Чверенчук, ЧСВВ, уділив присутнім повний відпуст.

Опісля о. Доротей Ганджалас, ЧСВВ, з Володимир-Волинського монастиря, освятив воду на церковному подвір'ї. У храмі розпочалася святкова утреня, яку відслужив о. Василь Тучапець. Співала василіянська монаша братія з Крехова і семінаристи василіянської семінарії з Брюхович на чолі з віце-ректором семінарії о. Анастасієм Кабалем, ЧСВВ.

Святкову Божественну Літургію очолив та відслужив у співслужінні багатьох священиків протоігумен о. Йоанікій Чверенчук, який виголосив проповідь про святе й подвижницьке життя Христового угодника св. Йосафата Кунцевича, наголосивши на необхідності наслідування тих чеснот, якими жив наш святий наставник.

Відгукнувшись на запрошення настоятеля парафії о. Терентія Довганюка, Божественну Літургію співав заслужений народний хор «Просвіта» з храму св. Йосафата міста Коломиї, що на Івано-Франківщині. Керівником хору є заслужений диригент України п. Роман Хімей. До слова, сам настоятель храму також із Коломиї.

Великою радістю була присутність на Божественній Літургії представників Римо-Католицької Церкви в Україні на чолі з о. Лєшеком та Української Православної Церкви Київського Патріархату на чолі з о. Миколаєм, що є свідченням заслуги св. Йосафата та щоденних молитов і богослужінь за святе з'єднання.

Після закінчення Літургії відбулося виставлення та адорація Найсвятіших Тайн. Після мирування, яке уділяли о. Онуфрій Репецький, ЧСВВ, і о. Дам'ян Кіча, ЧСВВ, вірні мали змогу приступити до виставленої частини мощей св. Йосафата, що зберігаються в греко-католицькому храмі отців василіян по вул. Ковельській, 47 у Володимирі-Волинському.

На закінчення свята о. Терентій Довганюк склав подяку своєму вищому наставнику, о. Йоанікію Чверенчуку, та всім отцям, що вшанували Свя-

тою Літургією пам'ять уродженця княжого міста Володимира-Волинського – Івана Кунцевича (св. Йосафата). Діти піднесли отцям квіти і пам'ятні подарунки, а хор заспівав многоліття.

Також отець ігумен склав щиру подяку всім прочанам, що прибули на Володимирську землю помолитися до українського святого. Ансамбль бандуристів, що діє при парафії св. Йосафата (керівник – п. Оксана Смаль) виконав кілька пісень на релігійну тематику, а монаший хор заспівав наостанок пісню на честь св. Йосафата «Владико отче».

Насамкінець, о. Олексій Горобець, ЧСВВ, покропив свяченою водою всіх присутніх і придбані ними на святі пам'ятки. Після перекуски всі паломники мали змогу відвідати місця, якими колись ходив молодий Іван Кунцевич, побачити хрест, перед яким у дитинстві він молився. Повертаючись до своїх домівок, прочани несли своїх серцях пам'ять про участь у прощі. Мабуть, не один з нетерпінням чекатиме нагоди наступного року знову повернутися на землю, що породила першого українського мученика і апостола єдності. ■

КОЛИ Б ДУША МОГЛА ПОДИВИТИСЯ В ДЗЕРКАЛО...

На початку грудня парафіяни церкви Вознесіння Господнього (та й не тільки цієї церкви), мали змогу слухати реколекції о. Іллі Сірука, ЧСВВ, зі Жовківського монастиря. Кожне його слово змушувало задуматися над своїм життям, над тим, хто ми є насправді. Змушувало скинути, як висловився о. Ілля, маску псевдоблагородності, лукавої поважності, штучної ввічливості, підступної улесливості. Спонукало відвернути свій погляд від світу та спрямувати його на те, що діється всередині душі, а це значить – пізнати себе.

Українська письменниця М. Матіос в одному із своїх творів писала: «Коли б душа, як тіло, могла подивитися в дзеркало, то вона жахнулася б, бачачи, як старіє в ній радість, вкривається зморшками чуйність, береться сивиною любов, лущиться ніжність, випаровується доброта». Але ми втрачаємо дари Божі не стільки з віком, з плином часу, а радше внаслідок певного способу нашого життя. Ми, за словами о. Іллі, діємо за бажанням тіла, а не душі.

Реколекційні науки відкрили нам, що щасливими є ті люди, які вміють заглянути в самих себе, жити з миром у душі. І йдеться не тільки про осягнення спокою, але і про те, щоб щоденними молитвами, постом, вмінням затримати мовчанку ми віддалилися від деяких спокус світу, навчилися слухати з покорою те, що промовляє Господь. А як це інколи тяжко – мовчати, слухати, побожно молитися серцем!

Під час реколекцій ми чули настанови про те, що треба не тільки пізнати себе, але і полюбити себе заради Всевишнього, а в Ньому полюбити всіх. Ми отримали духовні поради, як звільнити своє серце від усякої непотрібної турботи і тривоги, як зберегти в чистоті свою душу.

Для втілення цього є чудові засоби. Це, наприклад, прощі до святих місць. Таких багато на нашій Батьківщині, зокрема, на Львівщині, Тернопільщині, Івано-Франківщині. Є й усесвітньо відомі Люрд і Фатіма, а також Богом дароване Меджугор'я у Боснії та Герцеговині, у якому впродовж 30-и років об'являється Матір Божа, у своїх посланнях закликаючи людей до молитви і посту. Саме там у вересні цього року о. Ілля та паломники з Львівщини, в тому числі і з Дрогобича, перебували на семінарі на тему «Піст, молитва, мовчання».

Одним із важливих засобів звільнення від світської марноти своєї душі та душ інших людей є Апостольство молитви, до членства в якому закликає нас о. Ілля, який тепер є координатором по нашому регіоні. Реколекції принесли велику духо-

вну користь тим, хто скористався цією нагодою щось покращити у своєму житті. Великий досвід о. Іллі і запропоновані ним шляхи осягнення спокою і чистоти своєї душі стануть у пригоді багатьом. Це є приклад того, як, висловлюючись словами апостола Павла, сильні можуть нести немочі безсильних, зміцнюючи їх у вірі і допомагаючи долати труднощі в духовному житті. ■

ВІДКРИТИ СВОЄ СЕРЦЕ ДО ЦІЄЇ ЛЮБОВІ

Асоціація лікарів-католиків
Надія Гельнер, Леся Луців, Орися Мишанич

Швидкоплинно промайнули довгоочікувані дні, проведені в Гошівському жіночому монастирі Пресвятої Родини, де ми – члени асоціації лікарів-католиків та спільноти «Матері в молитві» – знову відчули себе єдиною християнською лікарською родиною, яку нам невтомно допомагає творити наш духовний провідник і наставник, о. Корнилій Яремак,ЧСВВ. Незважаючи на свою велику зайнятість, бачачи потребу лікарської громади у вивченні Слова Божого, о. Корнилій знайшов час для зустрічі та проведення реколекцій, які відбувалися 10-12 грудня 2010 року.

І ось 10 грудня ввечері ми, кількістю 40 осіб, вирушили до Гошева. Вже після смачної вечері, приготованої сестрами монастиря, ми почали реколекційну науку, темою якої була притча про блудного сина (Як.15,11-32). Хоча вона усім нам добре відома, бо ж неодноразово чули та й самі читали, та все ж ми з великим задоволенням слухали отця, багато чого зрозуміли глибше, досконаліше. Дехто в роздумах чи під час дискусій віднайшов інше бачення цієї розповіді, інший ключ до розуміння батька двох синів – прообразу Бога Отця.

Бог – це Любов, найвища категорія досконалості. Якби сини зауважили цю любов, вони могли б уникнути багатьох проблем, могли б жити по-іншому. Все залежить від того, як ми думаємо про Бога. Господь дарував нам життя, щоб ми відкривали Його для себе, пізнавали глибше, а також глибше зрозуміли сутність людини, яка поєднує в собі риси обох синів і на яку спрямована безмежна любов Батька – Отця Небесного. Любов, яка не зважає на поведінку, риси характеру та ставлення до Себе Її дітей. Ця любов є безмежною, і дає можливість кожній людині зробити

свій вибір у житті, повернутись до Бога та відкрити своє серце до цієї Любові.

Осягнувши цю всеохоплюючу любов Отця і наповнивши нею наші серця, ми пережили в Гошеві безмежне щастя та радість життя. Особливо це відчувалося, коли всі пішки піднімались по снігу і на морозі від жіночого монастиря на Ясну гору, до церкви Преображення Господнього, та молилися і роздумували біля Чудотворного образу Матері Божої Гошівської. Цьому сприяли і чудові умови перебування монастирі, які забезпечили сестри-монахині, а також молитви та роздуми у прекрасній монастирській каплиці.

Реколекції завершились в неділю Божественною Літургією та проповіддю о. Корнилія про зцілення десятьох прокажених. Ми ще раз зрозуміли, що замало лише зауважувати доброту Бога, але й треба бути завжди вдячними Йому, бо лише Бог може бути найбільшим носієм щастя, найбільшою нашою радістю, а наші реальні проблеми в житті мають реальні причини.

Цією Божою любов`ю та благодаттю так хочеться поділитися з цілим світом, близькими, рідними, колегами по праці, а також передати її нашим пацієнтам, людям у потребі, щоб і вони відчули її блаженство…

Приносимо щиру подяку духовникові о. Корнилію за чудово проведений час, за настільки глибинне, змістовне, духовно-філософське висвітлення таких невеликих фрагментів Святого Письма. Щиро дякуємо також сестрам-монахиням монастиря Присвятої Родини, що в Гошеві, за опіку та гостинний прийом. ■

ВИДАВНИЦТВО «МІСІОНЕР»
на XIII Київському книжковому ярмарку

о. Роман БЕЗПАЛЬКО
головний редактор Видавництва «Місіонер»

Друковані видання займають щораз вагоміше місце у житті сучасної людини, тому книжковий ринок просто змушений жвавіше реагувати на потреби і смаки суспільства. Але чи кожна книжка здатна дати поживу для розуму і душі та задовольнити тонкий літературний смак читача? Адже чимало видань свідчать, що проповідування істини є лише бізнес-планом. Та про все по порядку.

11-14 листопада 2010 року в Києві відбувався XIII Київський міжнародний книжковий ярмарок «Медвін: Книжковий світ – 2010», у якому взяли участь близько трьохсот українських видавництв. Видавництво «Місіонер» привезло до Києва і вже відзначені на Львівському книжковому форумі видання, і новинки, зокрема, збірку поезій о. Василя Мендруня, ЧСВВ, «Нетонучий ковчег», книжку «Ніч сповідника. Парадокси малої віри у постоптимістичну епоху» Томаша Галіка, «Псалми – молитва народу Божого. Практичний порадник для молитви псалмами» о. Анастасія Кабаля, ЧСВВ, «Небо насущне. Польська релігійна поезія Понтифікату Івана Павла II» (упорядник Р.Крамар).

Ярмарок відбувався у виставковому комплексі «Спортивний» поблизу Республіканського стадіону. І хоч на календарі була середина осені, і сонце зігрівало ще зовсім по-літньому, проте протягом перших днів ярмарку кияни та гості столиці лишень зрідка походжали між стендами видавництв.

«А що в нас тут?» – злетіло з уст літнього чоловіка. «Це щось… щось надзвичайне, божественне!» – пролунав жіночий голос у відповідь. Такою була реакція декого з відвідувачів стенду видавництва «Місіонер». Дехто швиденько йшов геть, наче злякався чи то самої назви видавництва, чи сакральних зображень, використаних в оформленні видань. Відчувалася боязнь бодай поглядом торкнутись чогось вищого, святого, сокровенного, тобто усього того, за чим насправді тужить спрагле людське єство.

Для духовної порожнечі була запропонована так звана альтернатива видавництв, маркетинг яких побудовано, безперечно, на споживацьких смаках. Це зазвичай гностична, езотерична, магічна література.

Мабуть, це було в планах Божого Провидіння, що «Місіонер» побував на книжковому ярмарку «Медвін» та своєю присутністю нагадав усім про правдиві витоки їхньої духовності – не від якоїсь невідомої і втаємниченої язичницької віри, а від благословенної проповіді апостола Андрія на київських пагорбах та від Володимирового хрещення України.

Поблизу стенду видавництва знову людно. «Що «Місіонер» може запропонувати з царини сакрального мистецтва, історії?» «Які нові переклади відомих богословів пропонує нам видавництво з Жовкви?» Картина змінилася… Ось «Місіонер» зустрів читача, спраглого слова правди: і щодо доктрини, і щодо історії, і щодо богословського вчення. Спостерігалося неабияке зацікавлення філософськими працями, книгами, що відкривають і пояснюють християнські традиції. Тішила серце турбота матерів про своїх діток, які охоче купували дитячі книжечки, щоб, плекаючи знання рідної мови, навчати їх правди про Бога.

Місія – це незрівнянно більше, ніж просто усвідомлена відповідальність чи обов'язок. Видавництво «Місіонер» бачить перед собою саме таку місію – нести Боже слово людям, де б вони не проживали і які б виклики світу не зустрічали у своєму житті. Тож наступного року видавництво обов'язково візьме участь у Київському міжнародному книжковому ярмарку і потішить читачів новими вартісними виданнями. ■

Місіонарчик

СІЧЕНЬ 2011

Свята ніч настає.
Ясний блиск з неба б'є.
В людському тілі Божий Син,
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий світ.

У тиші різдвяної ночі,
мов струна бриніла вічність.
Небесний хор із трепетом торкався
перших нот,
І линула над світом дивна звістка –
З нами Бог!

Бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Христос Рождається!

Любі друзі «Місіонарчика»! Щиросердечно вітаю вас із Різдвом і бажаю веселих та вдалих свят. Нехай маленький Ісусик благословить вас та ваші родини своїми маленькими рученятами і обдарує всіма необхідними ласками. Миру і добра у ваші християнські оселі. Бажаю вічної радості, море любові і багато-багато справжніх друзів.

Але не забувайте, що перший і найкращий друг – це Ісус. Тож поспішайте в цей різдвяний час до Його убогої яскині з подякою за те, що Він прийшов у світ як людина. Це великий дар з небес, адже ми тепер не самі, бо з нами Бог!

Ваш «Місіонарчик»

РІЗДВЯНІ ТРАДИЦІЇ

Григорій СТАХІВ

Тихо і непомітно до нас підійшла зима – мабуть, одна із найулюбленіших пір року. Адже кожен любить гратись у сніжки, кататись на санчатах чи ковзанах. Це також пора відпочинку та спокою природи. Можна з цікавістю спостерігати, як усе навколо вкривається сліпучо-білою сніговою ковдрою.

Але чи не найголовніша особливість зими – це велика кількість свят, на які усі з нетерпінням чекають. І серед них – свято Христового Різдва, що належить до найбільших християнських празників. Це той час, коли небо і земля славлять народження Спасителя. Свято приходить із співом колядок, богослужіннями в церкві, сяйвом «Вифлеємської зірки».

З плином багатьох століть святкування Різдва наповнилося обрядами, звичаями

та традиціями. Серед них – звичай ставити ялинку. Це деревце містить багато символів, пов'язаних з народженням Христа. Її вершечок увінчаний прекрасною зіркою – на згадку про Вифлеємську зорю, що вказала трьом волхвам-мудрецям шлях до Христа. Гілки прикрашені різнобарвними кулями, фігурками ангелів, пастухів з маленькими баранчиками – свідками народження Ісуса. Свічечки та ліхтарики нагадують світло від багаття й ліхтарів, якими користувалися пастирі у цю святу ніч. І через дві тисячі років різдвяні вогні світять майже в кожному будинку.

У старовину на наших землях до Різдва покривали свіжим сіном підлогу в сільських хатах, а стіл – соломою, на яку потім стелили скатертину і ставили частування. Усе це нагадувало, що Спаситель народився не в царських палатах, а в овечому хліву, і був покладений у ясла на солому.

Ще один звичай, пов'язаний з Різдвом, – це створення вертепів. Вертеп – це своєрідне пригадування подій, що відбувались у період Різдва Христового. У давнину це був маленький ляльковий театр. Та згодом вертеп став частиною дійства, в якому люди виконували ролі учасників християнських сюжетів. І досі такі вистави користуються великою популярністю в народі.

Метою цих та безлічі інших різдвяних звичаїв є зробити подію Різдва якнайближчою до нас, щоби ми могли начебто стати її учасниками. Бо ж традиції пригадують нам те, у що ми віримо. Але треба навчитися їх розуміти. Для цього ніколи не лінуйся розпитувати у своїх дідусів та бабусь про значення того чи іншого дійства. Повір: тобі буде дуже цікаво. ■

ПРО РІЗДВО

Марічка СМАЛЮХ

7 січня настає велике свято – Різдво Ісуса Христа. Народившись у місті Вифлеємі, в малій стаєнці, Він показав нам свою убогість і скромність. Щоб кожному нагадати про це, діти колядують, ходять з вертепами, віншують. Кожна колядка має свою історію Різдва. Цією історією вона прославляє новонародженого Ісусика.

Ісусові Христові ми завдячуємо дуже багато. А що можемо йому принести в дар ми самі? Ми можемо Йому віддячити молитвою, допомогою ближнім, пробаченням. А найкраще, що ми можемо для Нього зробити – це не засмучувати Його своїми гріхами.

А цього дня не потрібно сумувати, а радіти і бути разом з своєю сім'єю, святкуючи Різдво Христове за християнськими традиціями. ■

ВІТАННЯ

У СІЧНІ ІМЕНИНИ СВЯТКУЮТЬ:

4. Анастасія
6. Євгенія
8. Марія
9. Стефан
14. Василь
20. Іван
21. Юрій
23. Григорій
25. Тетяна
29. Петро
30. Антоній
31. Кирило

Вітаємо вас, іменинники! Хай ваші серденька будуть найкращими яселками для новонародженого Ісусика! І нехай Він обдарує вас своєю любов'ю та багатьма ласками!

ПОДЯКА

Щиро дякуємо студентам групи СТ-12 ЛНУ ім. І.Франка за пожертву у розмірі 451 грн., яку вони склали «Місіонарчикові» для придбання подарунків. Нехай Господь благословить вас Своїми щедрими ласками на здоров'я, мир і добре навчання. В цьому наміренні за вас отці відслужили Літургію.

ТРЕТЯ ПРАВДА ВІРИ:

Є ТРИ БОЖІ ОСОБИ: БОГ ОТЕЦЬ, БОГ СИН І БОГ ДУХ СВЯТИЙ: ЦЕ Є ПРЕСВЯТА ТРІЙЦЯ.

Бр. Юстин Борис ЧСВВ

Тобі, друже, напевно, це виглядає не зовсім зрозуміло. Спитаєш: як це так, що є три Божі Особи, якщо ми знаємо, що Бог є лише один? Але правда є така, що Єдиний Бог існує у трьох Особах, і це є Пресвята Трійця. Однак Церква навчає, що людським розумом неможливо до кінця зрозуміти, як так може бути. Це – тайна, або таємниця, Пресвятої Трійці, яку треба приймати очима віри.

Найвиразніше Пресвята Трійця явилася людям під час хрещення Ісуса в Йордані: «А охристившись, Ісус зараз же вийшов з води. І ось розкрилось йому небо, і він побачив Духа Божого, який спускався, мов голуб, і зійшов на нього. І голос пролунав з неба: «Це Син мій любий, що його я вподобав» (Матея 3,16-17). Про ту саму подію ти можеш самостійно прочитати і в Євангелії від Марка 1,9-11 та Луки 3,21-22. Отож, ми тут бачимо присутність трьох Божих осіб: голос Бога Отця, Бог Син, який приймає хрещення, і Бог Дух Святий, що у вигляді голуба сходить на Ісуса.

Також ми пригадуємо Пресвяту Трійцю та виявляємо свою віру в Триєдиного Бога, коли робимо на собі знак хреста. Бо ж сам Господь Ісус Христос, коли возносився на небо, дав наказ апостолам: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: христячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа».

Отож, ми, як добрі діти Бога та своєї Церкви, віримо в те, що є три Божі Особи: Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий – Пресвята Трійця. ■

МІСІОНАРЧИКОВА ПОШТА

Шановний «Місіонарчику»!

Я залюбки читаю твій журнал «Місіонар» і «Зернятко». Мене звати Андрій Харків, мені 13 років, ходжу в 7 клас. У церкві св. Луки я прислуговую паламарем біля отця Тараса. Тому маю можливість щомісяця купувати часопис «Місіонар». Мені подобаються різні статті про християнські організації, про чудотворні ікони, а також про монастирі. Дуже люблю розв'язувати кросворди.

У мене є молодший братик Тарасик. Йому 6 років. Він теж любить малювати і ходити до церкви. Кожного вечора він молиться і просить здоров'я у Матінки Божої. ■

Андрій Харків, 13 років
с. Куликів,
Радехівський р-н
Львівської обл.

Щиро дякую тобі, Андрію, за гарного листа та за малюнок, а також Тарасикові за його гарний малюнок. Дуже тішуся, що ходите до церкви, берете активну участь у житті парафії і молитеся. Так і робіть надалі, адже бути християнином – означає наслідувати Ісуса Христа, слухати Його науку і виконувати її. Тож бажаю вам і всім читачам іти цією дорогою Христовою, яка заведе вас до вічного щастя в Царстві Божому.

РЕЗУЛЬТАТИ КОНКУРСУ НА КРАЩИЙ МАЛЮНОК ДО СВ. МИКОЛАЯ

Щиро дякуємо вам, учасники конкурсу, за ваші численні листи та малюнки! Кожен з вас по-своєму старався малювати, тому всі ваші творіння надзвичайно гарні, у кожному з них унікальний і неповторний світ. Мусимо визнати, що нам надзвичайно важко було вибрати з них найкращі... Незважаючи на результати конкурсу, усі ви дуже талановиті. Бажаємо вам розвивати ваші таланти і здобувати перемоги. Всі, хто брав участь у конкурсі, отримують заохочувальний приз: вертеп-складанку «Прилетіли ангелята». Дякуємо вам і чекаємо нових листів!

Отож, увага! Переможці конкурсу на кращий малюнок:

У ВІКОВІЙ КАТЕГОРІЇ 6-7 років:
Захар Васиян,
7 р. м. Львів

У ВІКОВІЙ КАТЕГОРІЇ 8-9 років:
1-ше місце: **Олена Прохира,**
8 р., с. Кам'яне;
2-ге місце: **Віра Оверко,**
9 р., м. Львів;
3-тє місце: **Христина Брунець,**
8 р., м. Львів.

У ВІКОВІЙ КАТЕГОРІЇ 10-11 років:
1-ше місце: **Микола Габа,**
10 р., с. Смільне;
2-ге місце: **Роксолана Лозова,**
11 р., с. Великосілки;
3-тє місце: **Ірина Паляниця,**
11 р., м. Львів.

У ВІКОВІЙ КАТЕГОРІЇ 12-14 років:
1-ше місце: **Марія Беранич,**
14 р., с. Плав'я;
2-ге місце: **Люба Погранична,**
12 р., с. Деревня, та
Олексій Котов,
14.р., с. Берлоги;
3-тє місце: **Ольга Чмара,**
13 р., смт. Шкло, та
Андрій Харків,
13 р. с. Куликів.

Малюнки переможців ви можете бачити на обкладинці журналу ззаду.

Свої роботи надіслали також:
Оксана Паньків, Ірина Фургала, Тетяна Паславська, Людмила Гарбовська, Оксана Гарбовська, Мар'яна Гарбовська, Юлія Паславська, Галинка і Марічка Закалик, Оксана Паляниця, Руслан Модний, Софія Модна, Олег Савчин, Христина Якимчук, Ірина Ястремська, Володимир Ястремський, Уляна Бардин, Павло Олійник, Олег Олійник, Олена Каплан, Анна Голець, Богданка Підківка, Богдан Оверко, Надія Оверко, Марія Оверко, Наталя Паснак, Ірина Гринишин, Михайло Грущак, Сергій Волков, Софія Олескевич, Тетяна Філоненко, Софія Волинець, Христина Олексів, Анна Онисько, Андрій Сопінка, Тетяна Паславська, Адріана Баган, Іван Бамболя, Каміла Радик, Анна-Марія Андрєєва, Наталя Саган, Андріана Дутко, В. Кринський, Роман Романкович, Андрій Ніколаєв, Софія Семенина, Єва Барич-Тіновська, Євдокія Долатказіна, Олена Лучків, Олександра Басараб, Оля Вовк, Йосиф Перетятко, Іван Перетятко, Катя Перетятко, Анжеліка Павелчак, Мар'яна Роман, Христина Конюховська, Оксана Кос, Тарас Харків, Марта Павлишин, Юлія Ціник, Юлія Демчинська, Світлана Чекіна, Марія Гілецька, Марія Степків, Наталя Нападій, Іван та Марічка Ридван, Вероніка Самборська, Діана Бевз, Роксолана Бучинська, Таміла Павелчак, Василь Павелчак, Мар'яна Гандзій, Володимир Гандзій, Марія Семенюк, Віталія Динисюк, Уляна Станішевська, Діана Блага, Ольга та Дмитро Чижики, Гретчак Н., Сергій Камінський.

ЯВОРОВА МРІЯ

Романна АНТОНЮК

У предавні, загублені в пам'яті часи з ранкової зорі та джерельної води зродилася ця казка… Посеред сонячного спокою гаїв та долин, наче сплетених воєдино й навіки у чудовий край русичів, височів столітній віщий явір… Поруч з ним дзвінко виринав прозорий потічок й губився десь у шовкових травах. Якось заснувши там у купальську ніч, чоловік міг побачити казковий сон, що потім обертався у явність… Вірилося, беріг той дивний явір без ліку таємниць, звіданих людських та незвіданих Божих… А він й справді був охочим до усяких див. Особливо ж ревно оберігав те, про що гомоніли поміж собою срібні зорі… Та найуважніше вслухався у дивовижну історію, яку завше радо дзвінкими морозяними світанками розповідали зорі про свою далеку вифлеємську родичку, чудувався й, зачарований, мріяв…

Зимовий килим дбайливо вкрив гаї та долини – ледь пробивався з-під криги вірний потічок. Все довкола тихо дрімало, наче й не помічаючи нових іскристих шат… Тож і явір віддався своїм тихим думам, споглядаючи безмежну пухнасту красу та очікуючи друзів… Діти прибігали до нього щодня, ліпили сніговика, каталися на високих санях, співали, весело сміялись та навіть й танцювали довкола явора, зарум'янені, міцно взявшись за руки. Зрідка з'являлися й дорослі, проходячи повз із величенькими в'язками хмизу та дров… А часом навколо розкладалися табором рови, і явір залюбки слухав їхні таємничі розповіді, мелодійні пісні чи милувався з дивовижної краси танцю…

Та завше з нетерпінням чекав він на той час, коли неподалік, на білосніжній галявині, звечора громадилися високі багаття, посеред яких на підвищенні вмощувався загадковий господар – солом'яний дідух… Щороку явір дивувався з того майстерно сплетеного, замаєного яскравими стрічками пана: височів він, недосяжний зазіханням полум'я, наче злегка коливаючись у димовій купелі... А навколо юрбилися люди, зачинаючи веселий гомінкий танок. Дорослі з дітьми лаштувалися у коло, що скидалось яворові на велике барвисте сонце, в серці якого палали вогнища… А довкола них заходилися кружляти юнаки та дівчата, раз у раз прудко перестрибуючи через розбентежене полум'я… Вражений таким молодецтвом явір лиш щоразу схвильовано зітхав.

Мерехтів у льодяних долонях потічок, намагаючись розвіяти яворові тривожні думи… Вечоріло… Зайнялися перші зорі, і явір лаштувався до їхніх вечірніх оповідок. Розправив свої розлогі віти, хоч трохи зрушивши снігові покривала, оглядівся довкола на посріблену дрімотну далечінь, кинув оком долу на любий потічок… і, що це: побачив там гілку калини… Яскраві ягоди лежали просто на снігу, а коло них вистрибувала синичка. Явір не встиг й замислитись, як здаля залунали голоси, і на галявині з'явилися люди. Ішли вони неквапом та несли з собою яворову мрію…

На засніженій галявині зав'язалася весела праця. Розкладалося високе багаття, встановлювався на підвищенні дідух, і, що ніяк не міг збагнути явір, вибудовувалося щось на зразок намету… Декілька чоловіків вправно вкладали дошки у невеликий настил, кріплений на стовпах. Далі звели дерев'яні стіни і розстелили всередині сіно… Тоді до справи взялися жінки: у наметі вмощувалися незнані фігурки, начебто чоловік зі схрещеними на грудях руками, декілька дивовижних створінь з крилами: «Птахи й не птахи, крилаті люди», – міркував явір. Та коли посеред них з'явилася ледь похилена над немовлям мати, він й справді замислився… Приготування завершувалися… Юнак кріпив до дерев'яної жердини велику незвичайну зірку з подовженим променем. А дівчата заходилися прикрашати все довкола квітчастими стрічками та гілками калини, одну з яких і поцупила яворова мешканка синичка…

Незабаром люди взялися за руки – знову вималювалося на снігу барвисте сонце, в серці якого палало багаття, погойдувався дідух, стояв з великою зіркою хлопчик та у дерев'яному наметі пригортала дитину мати… Явір дослухався до пісень і ніяк не міг збагнути, що нового так виразно зазвучало у них…

Спостерігали за небаченим досі дійством й приятельки-зорі та втаємничено шепотілись про те, що так бентежило явора. Бо ж вони одразу впізнали у таїнстві і восьмипроменеву вифлеємську красуню, і Того, чий прихід вона освітлювала…

Диво-свято стихало разом з лагідною, мов колискова, піснею про немовля, що любов'ю рятує світ, і про весну, що розквітає в серцях назавше... Мерехтіння вогню, плавний порух кола та ніжне, ледь схвильоване різноголосся відносило явора у казковий край снів... Він дрімав, світлі образи спліталися у неземний етерний вінок, який наче підхоплював його і обертав у вільний лет... Не стало ні крижаних пут, ні самотності, ні журливої застиглості, він здійнявся стокрилим птахом... і летів, летів у свою вічнозелену весну!

І в тому незнаному сні хтось злегка торкнувся його. У сутінках, що щільно огорнули пагорб, стояла молода жінка... Ледь опершись плечем у стовбур, вона обидвома руками горнула до себе великий оберемок та вглядалася у відблиски вогню, що перебігали з зірки на дідух та відкривали її зору дивний намет... Явір міг відчувати легкий трем її тіла. Вона глибоко зітхнула і, затинаючись, слабким здавленим голосом промовила: «От ми, леле, й врятувались...» Явір аж завмер від подиву... І раптом, наче у відповідь, посеред тиші залунав приглушений дитячий плач. Жінка ще міцніше обхопила руками немовля, дбайливо запеленане теплими хустками. Вона зусиллям подалася вперед і в'язким рипучим снігом повільно зібралася з пагорба.

Відчайдушно змагаючись зі сніговими заметами, жінка перетнула безлюдну галявину... І явір бачив, як, діставшись намету, вона повільно сповзла долу дерев'яним одвірком... Неспокійно колихалося полум'я... Височіла на встромленій у сніг жердині жовтогаряча зірка, спостерігаючи за своїм сусідом дідухом та вглядаючись у дрімотний спокій намету... А там вистрибували розпромінені лелітки, вихоплюючи з темряви погідні обриси: схилялася над дерев'яною колискою молода мати, зовсім поруч, шанобливо схрестивши на грудях руки, завмер чоловік. У тихій задумі, ледь ворушачи пір'ям крил, довкола причаїлися янголи. А немовля, чий мир так пильно оберігався, вдивлялося у світ великими здивованими очима, вітаючи усміхом танцюючі промені ... та збентежений, втомлений погляд жінки. Прихистившись біля зігрітої запашної деревини одвірка, вона заколисувала своє дитя... Й мало-помалу виснажене бліде обличчя набувало спокою, рисам поверталася ласкавість: вона засинала благим цілющим сном.

Не знаходив спокою лиш явір... Розчулений, збентежений, пильнував нічних гостей і міркував-гадав, хто вони й чому заблукали... Радів, що так вчасно з'явився на галявині цей казковий прихисток... І на тім його зненацька осяяло... «Та це ж вона, справжнісінька Вифлеємська казка!» – ледь не затанцював від захоплення явір. І святкові зорі бачили, як затремтіло, забриніло яворове гілля. «Щось вітряно!» – подумалося їм. А явір продовжував собі радісно колихати гілками, струшуючи застиглі сніги... Від такої хурделиці пагорб зріс мало не в двічі. «Але що це?» – завмер. «Що ж це? Куди поділося багаття?» І справді засліплений зоряним сяйвом та схвильований явір й не помітив одразу, що на галявині більше не звивалися вогняні язики: полум'я згасло, й димові хмарини повільно розчинялася у темряві... Ледь виднілася похилена при наметі постать. А навколо ні душі... Явір стрепенувся, знову загойдав гілками, та так, що поздіймалося усе сусіднє птаство. Затріщало, загуділо... і дарма, сон не відступав... Затремтіли зорі, молодий місяць напнувся дзвінкою стрілою... Відчайдушно звивався явір, наче змагаючись з сотнею вітрів. Затряслася від таких потуг земля... І раптом з пагорба здійнявся у небо полум'яний стовп. Явір палав... Велетенський смолоскип займався над землею, розриваючи нічну темряву й розпікаючи морозяний простір довкола...

Звідусіль залунали тривожні вигуки: на галявину збігалися люди, розгублені й приголомшені таким видовищем... Обступивши сумним колом пагорб, вони прощалися зі своїм столітнім віщим явором... Хтось та згадав свій купальський сон, хтось та й розплакався... А на ранок усі околиці гомоніли про те, як зайнявся від різдвяного багаття явір. Лиш ранкові зорі тихо співали про те, як запалало від Різдвяної Любові велике яворове серце...

Знову зазеленіли гаї та долини, стоголосо розспівані пернатим хором... Барвисто квітла шовковиста галявина – бігали, співали, плели вінки та пили воду з джерела веселі дітлахи... А інколи разом з ними приходила на галявину крихітна дівчинка з густо вишитою стрічкою у білявому волоссі... Звали дівчинку Зорянкою. І коли старші друзі розбігалися довкола, вона радо залишалась на залитому весняним сонцем пагорбі та бавилась біля дзвінкого потічка й струнких яворинки... ■

КРОСВОРД «МИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦЬ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

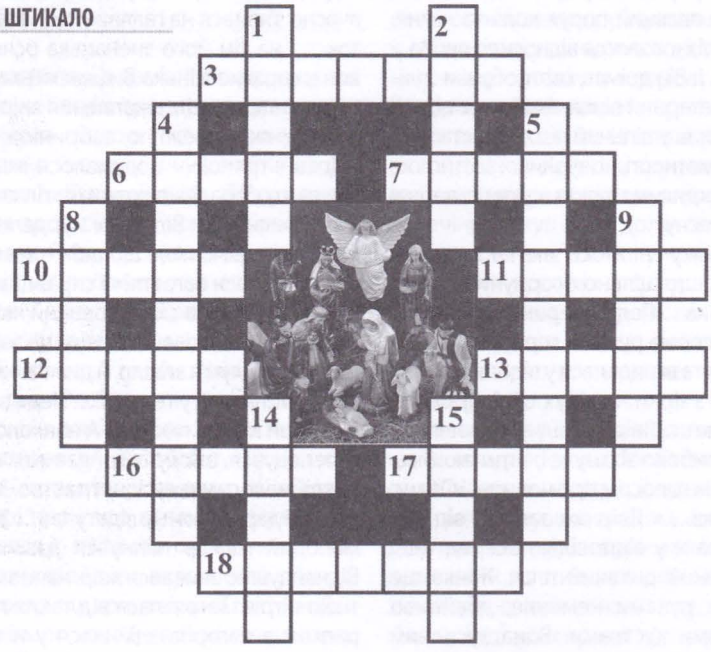

По горизонталі: 3. Йосиф у куточку … майструє, а світ Божий в цю годину рождество празнує. 6. І ось розкрилось йому небо, і він побачив Духа Божого, який спускався, мов …, і зійшов на нього. 7. Ангели співають, Бога величають, славу на весь світ голосять. А… з ослятком над милим Дитятком на колінцях тихо стоять (з колядки Марти Лозинської). 10. А … старенький вийшов у ту хвилю, щоб дров назбирати й огріти яскиню. 11. …-Мати Сина леліє, Йосиф старенький пелени гріє, а Цар всесвіту в зимні і болю благословить нас на ліпшу долю. 12. На небі … ясна засяла. 13. Най Йорданська вода нам свята поможе, а Тобі навіки … най буде, Боже! 16. Свято перше всім нам рідне, Вифлеємське, слави гідне. Пригадати … Боже нам підказка допоможе. В ній кінцевий складник «во»: Це Ісусове Різдво (автор о. Василь Мендрунь, ЧСВВ). 17. Христос показується, Бог появляється відкрито, як у давнину написав …, і йде до слуги просити хрищення. 18. Ангел Божий із небес … нам звіщає днесь, що в Вифлеємі Бог воплотився, там у вертепі Він появився бідним пастирям.

По вертикалі: 1. Сніп пшениці, який ставлять під іконами на Святий вечір. 2. Виконавець ролей у вертепах, виставах. 3. Назва коляди Терези Угрин та Марти Лозинської «… Діви Марії». 5. Автор колядок «Спи, Ісусе, спи», «Слава во вишніх Богу» – отець Йосиф … . 8. Впав різдвяний тихий сніг, вийшли люди на … . Коляда дзвінка рушає – Божа радість промовляє (автор о. Василь Мендрунь, ЧСВВ). 9. Пішов також і Йосиф з Галилеї, з міста Назарету в Юдею, в … Давида, що зветься Вифлеєм. 14. Аж ось ангел Господній їм з'явився і слава Господня їх осіяла й великий … огорнув їх. 15. А ясна зоря світу голосить: «Месія радість, … приносить! До Вифлеєма спішіть всі нині, Бога вітайте в бідній Дитині!».

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за грудень 2010 року:
По горизонталі: 5.Патара. 6.Новина. 8.Відзвук. 10.Мотив. 11.Монах. 12.Сара. 13.Світ. 17.Любов. 19.Ангел. 20.Каміння. 21.Знання. 22.Андрій.
По вертикалі: 1.Фараон. 2.Архів. 3.Форум. 4.Ананас. 7.Азія. 8.Випадок. 9.Коріння. 14.Людина. 15.Тріо. 16.Секція. 18.Варна. 19.Анонс.

Номер підготував: бр. Юстин Борис, ЧСВВ
Дизайнер: Павло Білик
Малювали: Григорій Стахів, Євген Шпирка, Ірина Модна
Листи читали та сортували: Максим Бервецький, Руслан Модний

«ДЕРЖАВА МАЄ ТІЛЬКИ СТВОРЮВАТИ УМОВИ ПОВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ ТА РІВНОПРАВНОСТІ, ЯКІ СПРИЯЛИ Б ПОРОЗУМІННЮ, ЗБЛИЖЕННЮ ЧИ МОЖЛИВОМУ РЕЛІГІЙНОМУ ОБ`ЄДНАННЮ»

1. Для забезпечення нормального життя народові важливо врегулювати відносини між державою та Церквами. Це завжди є проблемою, як в умовах теократичної структури, за якої вирішальним чинником є релігійна влада, так і в умовах секулярної диктатури, що в ній державна влада в усьому має остаточне слово, а Церква цілковито від неї залежна. Окрім цих двох крайностей, можуть бути різні варіанти відносин. Звичайно, найкращою розв'язкою є золота середина, коли держава і Церква є структурно відділені одна від одної, але, які, служачи одному народові, діють як повноправні партнери, шануючи закони та права одна одної і залишаючи одна одній повну свободу дій. Пам'ятаймо, що свобода – це не сваволя, і свобода одного закінчується там, де починається свобода іншого.

Розглядаючи проблему відносин між державою та Церквою в Україні, треба взяти під увагу нашу історію за останні кількасот років. Особливістю того періоду було перебування нашої Батьківщини під різними окупаціями (їх було щонайменше п'ять!). Відносини між державною владою та Церквою було в той час неоднаковим: одні окупаційні режими підтримували, а інші переслідували національно скеровані Церкви.

Тут важливо звернути увагу на обставину, характерну для сучасної України. Досі я говорив узагальнено про державу і Церкву, без врахування нашої української специфіки, яка полягає також в тому, що в нас немає одної Церкви, ми є поліконфесійним суспільством. Про це також не можна забувати у наших роздумах.

Упродовж двадцяти років ми втішаємося своєю державою, але і Церква, і держава не має досвіду, які відносини встановити між собою, щоб якнайкраще послужити народові. Сьогодні обидві повинні вчитися, як ставитися одна до одної, як шанувати одна одну, як зберігати свободу обох партнерів. У цьому напрямку вже зроблено деякі важливі кроки.

Основний закон Української держави передбачає існування багатьох релігійних організа-

цій та їх об'єднань, та кожному з них запевняє однакові права, тобто рівноправність. Це дуже важливий вияв пошани до кожного віруючого. Однак залишається проблема відносин держави і Церкви, чи, докладніше, держави та Церков і релігійних організацій. І в цьому контексті вже зроблено великий крок вперед. Представники Церков та держави розробили концепцію взаємовідносин. Цей документ, щоб він став нормативним приписом, має затвердити Верховна Рада, яка, на жаль, цього не зробила. Ми переконані, що без затвердженої концепції не можна видати законів, які б розумно та справедливо нормували практичне здійснення відносин. Сьогодні до Верховної Ради подано два законопроекти. Один - це осучаснений Закон «Про свободу совісті», а другий стосується реституції церковного майна. Якщо в основу проектів цих двох та всіх інших законів щодо відносин Церкви і держави не буде покладено розробленої представниками Церкви концепції, то прийняття цих законів може стати іграшкою політичних сил та смаків, тимчасовою і принагідною розв'язкою надзвичайно важливих прав віруючих громадян.

2. Україна – багатоконфесійна держава. Колись на території нашої держави у різних регіонах була така велика концентрація членів якоїсь одної Церкви чи релігійної організації, що можна було до них застосовувати назву певної конфесії, наприклад: католицький, православний, баптиський і т. п. Сьогодні для будь-якої місцевості нашої країни характерна велика кількісна різниця між членами різних Церков та релігійних організацій, але вони розсіяні по всій Україні й настільки перемішані, що такої ідентифікації сьогодні здійснити не можливо, і спроба це зробити може призвести до викривленого розуміння ситуації. Багатоконфесійність в Україні – це факт, а не ідеал, бо хотілося б, щоб ми всі були одно. Однак різнорідність віровизнань у нашій країні, Богу дякувати, не слід вважати драматичною, бо релігійні групи живуть у мирі і злагоді, одна одну шанують та співпрацюють у міру власних релігійних переконань. Прикладом таких стосунків є Всеукраїнська рада Церков і релігійних організацій, яка представляє понад дев'яносто відсотків віруючих в Україні. Є ще й інші ради, які діють на загальнодержавному чи місцевому рівні і які мають більш обмежений склад, але серед них найважливішою та найбільш авторитетною є все-таки Всеукраїнська рада. Незважаючи на широкий спектр релігійних віровизнань своїх членів, вона діє у різних ділянках суспільного життя, вільно, але гармонійно втілюючи свої рішення. Якщо я не помиляюся, то це найстарша у наш час такого роду організація чи не в усьому світі. Її існування та діяльність стають можливими завдяки трьом елементам, а саме:рівноправність всіх членів, взаємна пошана цієї рівноправності та свобода думки і вислову в її діях. Як згадано вище, така організація за своєю суттю не означає релігійної єдності, про яку говорив Ісус Христос, але можна спокійно стверджувати, що беручи під увагу всі – інколи дуже серйозні відмінності у змісті віровизнання – вона є найближчою формою до ідеалу єдності.

3. Найбільшим прогріхом проти миру і злагоди між різними конфесіями є нехтування рівноправністю, яку гарантує основний Закон України – її Конституція. Вживаю слово «прогріх», бо надавання з боку державної влади особливих привілеїв якійсь одній Церкві чи релігійній організації або посягання на привілейоване становище будь-якою Церквою чи релігійною організацією є шляхом до духовного розбрату, відчуження, а врешті, може й ненависті між різними конфесіями. Це, іншими словами, прямий шлях до загибелі такої Церкви чи релігійної організації. Бо отримавши привілейоване становище за сприяння та підтримки державної влади, такі релігійні структури втрачають свою духовну свободу супроти держави, стають на її служінні, а це для життя Церкви є чимось дуже небезпечним, бо суперечить її суті.

4. Як вже було сказано, багатоконфесійність – це фактична, але не ідеальна ситуація з точки зору релігійного співжиття. Між різними віровизнаннями, тобто між Церквами та релігійними організаціями, існують відмінності різних розмірів. Є дуже великі відмінності, як, скажімо, між християнами та мусульманами, для подолання яких треба докласти величез-

них зусиль, або відносно невеликі, як між православними та католиками, особливо католиками східної традиції, які можна було б легко перебороти. Ставимо собі запитання: яку роль на тлі такої ситуації може відігравати держава? Звичайно, держава не може об`єднати різні конфесії в одно, бо це було б здійснено насильними методами. Такі спроби були в історії, і всі вони закінчилися трагічно для віруючих людей. Держава має тільки створювати умови повної релігійної свободи та рівноправності, які сприяли б порозумінню, зближенню чи можливому релігійному об`єднанню. Тому треба відразу застерегти, що в таких ситуаціях держава не сміє некритично пропонувати формули об`єднання, тільки наслідуючи те, що, може, навіть вдалося в інших державах, бо кожна така ситуація є особливою і тісно пов'язана з історією та культурою народу. Те саме стосується й усієї сфери державно-конфесійних відносин: будь-яка модель, яка добре функціонує у близькій за ментальністю країні, не дасть позитивного ефекту (а радше спричинить серйозну суспільну дестабілізацію на релігійному ґрунті), якщо її перенести у створені віками українські реалії.

5. Можливо те, що скажу далі, не стосується безпосередньо теми нашої нинішньої розмови. Йдеться про питання, яке нам сьогодні часто доводиться чути: чи можливим є повернення до первісної єдності, що існувала за часів рівноапостольного князя Володимира. Дозвольте тут тільки згадати запитання, але водночас виключити відповідь на нього: до якої з чотирьох гілок київського християнства можна зарахувати Христову Церкву за часів Володимира? Кожний з нас свято переконаний, що до його конфесії. А ще хтось забажає додати Московський патріархат, який також тепер висуває претензії на приналежність до Київської Русі.

Повертаючись до питання щодо можливості повернення до первісної єдності, треба усвідомити, що у відповіді на нього треба відкинути всякі політичні чи геополітичні міркування. Я зробив би ще один крок вперед. Сумніваюся, що корисним засобом у поверненні до первісної єдності був би діалог на рівні ієрархії: гіркий історичний досвід (не виключаю і сьогодення) вчить нас, що домовленості на рівні єпископатів часто набувають політичного забарвлення, яке віддзеркалює надто близьку співпрацю з державною владою і виявляється у різних, штучно створених, категоріях. Діяльність єпископів для справи об`єднання є справді надзвичайно важливою, але тільки за умови, що вона побудована на основі щирого бажання єдності переважної більшості цього народу та спрямована на справжнє духовне благо загалу. Тому для справжнього об`єднання усіх прямих спадкоємців Київського християнства, а це насамперед український народ, дуже важливо збудити в цьому народі щире релігійне бажання афективної і ефективної єдності. Ми, єпископи, повинні виступити тут як провідники, тобто як слуги свого народу і його релігійних потреб.

6. Українські Церкви і Українська держава знаходяться на перехідному етапі від штучно, хоча дуже ефективно, накинутих нашому народові більшовицьким режимом категорій мислення до тих основних християнських цінностей, які формували українську ментальність та культуру впродовж віків і які навіть радянській владі не вдалося цілковито викорінити із умів та сердець українців. На цьому шляху між Церквою й державою має існувати щира і тісна співпраця. Держава повинна сприяти повноцінному відродженню релігійних вартостей, не стараючись жодним чином використати духовні скарби, накопичені впродовж віків для тимчасових, шкурних інтересів осіб чи угруповань. Особи, які виконують владні функції, повинні сумлінно і чесно, відповідно до державного правопорядку, виконувати свої завдання в народі. А Церкви повинні дбати, щоб їхні члени кожен зокрема у своїй конфесії і всі разом у гармонії з іншими громадянами діяли для загального блага. Тільки у такій атмосфері, в якій обидва партнери – Церква і держава – співпрацюють для загального блага: духовного і матеріального, можна знайти тривалі, справедливі і щирі відносини, – не кажу про рай на землі, але справді можна знайти, в найкращому розумінні того слова, європейську розв`язку. ■

+ Любомир

ПІД ПОКРОВОМ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО

Діяльність Апостольства Молитви в Червонограді

п. Зеновій ПЕЛЬЦ
Головний ревнитель Апостольства Молитви
м. Червонограда

Апостольство Молитви виникло у 1844 році в єзуїтській колегії у м. Вальц, що на півдні Франції. Метою створення було пожвавлення апостольського духу молитви серед студентської молоді. Найновіший Статут Апостольства Молитви затвердив Папа Павло VI 27 березня 1968 року. Воно існує у понад 100 країнах світу.

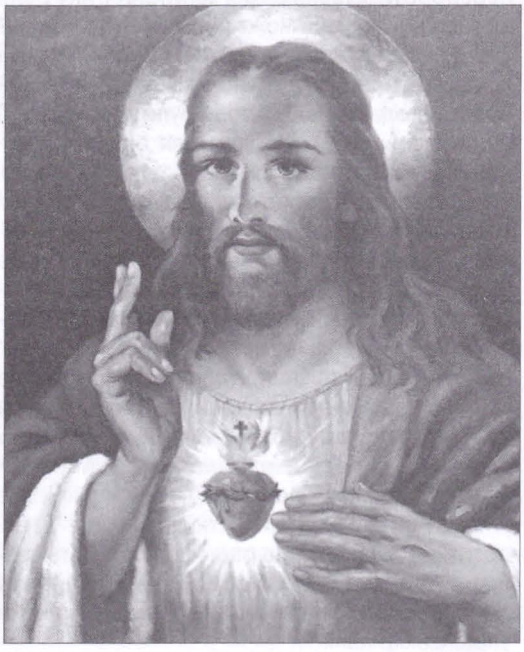

Ініціаторами Апостольства Молитви в Україні є отці-василіяни. Воно розпочало свою діяльність у 80-х роках XIX століття. Перший гурток був заснований у Львові при монастирі св. Онуфрія. Тепер Апостольство молитви діє по всій Західній Україні, а також там, де є василіянські монастирі.

До 1946 року була спільнота і при монастирі Отців Василіян у Кристинополі (Червонограді), а після легалізації УГКЦ її діяльність була відновлена 4 грудня 1990 року. Засновником і першим провідником став о. Єронім Кокоцький, ЧСВВ († 15.05.2010 р.), який взявся за цю роботу з великим ентузіазмом. Першого дня після відновлення до лав Апостольства Молитви вступило 59 жінок, які ще з підпілля очікували цього дня.

За короткий час були створені гуртки як у Кристинополі, так і в навколишніх селах та містах: в Сокалі, Острові, Волсвині, Межиріччі, Жвирці, Яструбичах, Реклинці, Великих Мостах, Переспі, Тартакові.

Провідниками в різні роки були: о. Єронім Кокоцький, о. Василь Зінько, о. Михайло Лучків, о. Симеон Чмола, о. Йосиф Холод. На даний час провідником є о. Ігнатій Москалюк. До 1994 року старшою ревнителькою була Леся Кіх, з 1994 по 2007 рр. – Анастасія Качаровська, а з 2007 року і до сьогодні – Зеновій Пельц.

За 20 років існування до Апостольства Молитви вступило 515 членів, 171 з яких вже упокоївся. Зараз в Апостольстві Молитви діє 21 гурток по 15 осіб у кожному, в тому числі три гуртки чоловіків. В основному це свідомі практикуючі християни, які пізнали Бога і мають бажання поглиблювати своє духовне життя.

Апостольство Молитви – це духовна спільнота, яка під покровом Пресвятого Серця Христового старається своїми молитвами і добрими вчинками поширювати славу Божу і дбати про спасіння людських душ. Завдання, яке спільнота ставить перед собою, – створити атмосферу братньої любові і єдності між усіма членами, що є запорукою успішної праці.

Кожного місяця у перший четвер після Служби Божої служиться Свята Година, суплікація і розпочинаються нічні чування, які проводять отці монастиря та ревнителька Марія Дюмен, що дуже ретельно готується і вкладає в це всю свою душу і серце.

На чуваннях присутня велика кількість молоді не лише з Червонограда, а й з Радехова, Сокаля та навколишніх сіл. Підготовлено папки з текстами адорацій, молитов, пісень, акафістів та Хресної дороги, щоб кожен міг брати активну участь у цих молінних. Також отці завжди дають змістовну науку.

Крім того, кожного місяця з 12 на 13 число проводяться нічні чування в честь Матері Божої Кристинопільської. Після півночі є Служба Божа, на якій усі приступають до Святого Причастя, а також спільно моляться Молебень до Пресвятого Серця Христового та суплікацію.

У першу суботу кожного місяця служиться Свята Літургія та великий парастас за всіх померлих членів Апостольства Молитви. В першу неділю місяця зранку є Божественна Літургія за всіх членів та їх родини, а після неї відбуваються збори, які завжди розпочинаються з молитви у різних намірен-нях. Отець-провідник дає коротку духовну науку.

Також заохочуємо членів Апостольства Молитви брати активну участь у різних поїздках до святих місць. Періодично організовуємо поїздку до Крехова на Хресну дорогу, у Страдч, Глиняни, Унів, Володимир-Волинський та до інших місць. Відвідуємо хворих і одиноких, приносимо їм духовну літературу, касети з духовними піснями та відповідною наукою. Підтримуємо чистоту у храмі та на подвір'ї. Раз на місяць відбуваються збори в гуртку, які проводить ревнитель чи ревнителька.

Радіємо з того, що за останній час до Апостольства Молитви вступило багато чоловіків, молодих спеціалістів з вищою освітою віком від 23 до 27 років, а також цілі родини. Нещодавно членами Апостольства Молитви стало двоє братів, студентів Львівської Політехніки, які відразу проявили надзвичайну активність.

Не так давно разом з о. Йосифом Холодом, ЧСВВ, ми були на віднові посвяти Апостольства Молитви в селах Корчин та Межиріччя. Замість жінок-ревнительок поїхали ревнителі-чоловіки. Усі вони поділилися з місцевими членами тим, як пізнали Бога, як прийшли до цієї організації і що це їм дало.

Особливе враження на присутніх справив виступ студента, який розповів, що ще 2 роки тому він був далеким від Бога, був таким, як усі. Пресвяте Серце Христове, якому він посвятився, змінило не лише його життя, а й братове. У їхній кімнаті в гуртожитку ніхто не говорить поганих слів, багато друзів почало ходити до церкви. Зараз хлопці організовують адорації та нічні чування для молоді у студентській церкві. Кожен з виступаючих ділився тим, як Господь перемінює серця тих, які Йому довіряють і Йому посвячуються. З такими людьми добре усім: в родині, на роботі, з друзями. В їхніх родинах панує мир і злагода, вони ніколи не нарікають на труднощі, а з покорою їх приймають, легко дають собі раду з повсякденними обов'язками і завжди знаходять час на молитву.

Запрошую всіх бажаючих посвятити себе Пресвятому Серцю Христовому, яке так нас полюбило і хоче наділити усіма своїми ласками, бо знає наші потреби. Тож стараймося жити так, щоб не завдавати Його Найсвятішому Серцю нових ран, а добрими вчинками лікувати їх. ■

«ВИСТУПИ ПАПИ НА РІЗДВО – ЦЕ МЕСИДЖІ ВСЬОГО НАСТУПНОГО РОКУ»

Християнський світ, який живе за Григоріанським та Новоюліанським календарями, готується зустріти світле і величне свято. Прямий телеефір з Ватикану поєднає і українців у спільній молитві на чолі з Папою Бенедиктом XVI.

У ці дні Різдвяний настрій витає і у Головній редакції Першого національного телеканалу, який вже багато років здійснює прямі телетрансляції з Риму. Але підготовка до такої роботи – справа далеко не одного тижня чи місяця. На екрані

монітора Христини Стебельської – незмінного коментатора прямих ефірів і головного редактора Першого національного – ялинка на площі Святого Петра у Римі. Здавалося б, просто так – для краси чи створення святкового настрою. Виявляється ж – зовсім ні. Бо під час підготовки до такої урочистої і величної телетрансляції важлива кожна деталь.

– Щороку, за традицією, започаткованою Папою Римським Іваном Павлом II, у Ватикані цю лісову красуню в якості подарунка везуть з різних країн світу, – розповідає Христина Стебельська. – Однак таке право необхідно заслужити. Пожертвувати ялинку – це велика честь, це дар, своєрідна молитва за ту землю, з якої вона прибула, за людей, які там живуть і працюють. Уже третій тиждень стоїть ця розкішна ялинка на площі Святого Петра, і я постійно спостерігаю за нею в онлайн-трансляції. Адже повинна роздивитися усі деталі вертепу, щоб бути обізнаною під час коментування, яка ідея в декорі цього дерева, що нового в сценографії вертепу. Я повинна мати всю інформацію про відкриття ялинки, запрошених гостей, про те, яку музику використає Сикстинська капела.

– Скільки фахівців працюють над тим, щоб показати українцям Різдвяну Месу?

– Трансляцію організовує професійна команда спеціальних проектів Першого національного, літредактори, спеціалісти закордонного співробітництва узгоджують останні деталі з Медіацентром Ватикану. Це не так просто – провести сигнал через Європу на Перший національний, а далі – на всю Україну! Синхронно діють найкращі фахівці прямоефірних трансляцій НТКУ й Посольства Ватикану в Україні. 60 країн світу транслюють Різдвяні богослужіння з Ватикану! Особисто я щодня аналізую останні новини агенцій Ватикану та Католицьких медіа-центрів в Україні. Збираю гігабайти матеріалу: енцикліки, звернення, промови Папи, останні богослужіння, візити. Про що? Де? До кого? Адже виступи Папи на Різдво – це месиджі всього наступного року. Кожне його слово – це настанова: для молоді, сім'ї, духовенства, вчених, народів та країн. Кожна його поїздка – це дипломатично вивірена процедура з влучними акцентами. Жодна не повторюється, а доповнює одна одну. І якщо зібрати всі промови Папи за рік, то вийде величезна книга Мудрості.

– Особисто для себе, що із цієї книги почерпнули Ви?

– Що кожна людина має право та обов'язок на пошук релігійної істини. Бог і душа, духовна особистість людини становлять те, що є дійсно реальним, що має значення. Вони набагато реальніші за об'єкти, які ми можемо відчути на дотик. Лише об'єднана Церква здатна дати світові стійку моральну основу в часи глобалізації. Власне такими є настанови на наступний рік від Святішого Отця Бенедикта XVI під час його Різдвяних зустрічей з університетською молоддю та пастирських візитів до парафій бідних людей.

– Чи така телетрансляція є важливою тільки для римо-католиків України?

– Як досвідчений телевізійник, запевняю вас, що опівнічну Месу дивляться не тільки католики, а й православні, протестанти, мусульмани… Я часто спілкуюся з духовними провідниками Церков і знаю, як люди різних віросповідань, навіть атеїсти, люблять трансляції з Риму.

– Що ж викликає цю любов навіть у тих, хто не віриь?

– У символіці богослужінь є те, що нас цікавить. Ватикан – дуже красивий архітектурний палац. Папську резиденцію, численні музеї та каплиці їдуть побачити мільйони паломників. Католицькі університети, де навчаються українці-семінаристи, нагадують замки. Десятки тисяч вірян моляться не тільки у Базиліці Св. Петра, а в усіх храмах Риму одночасно. На площах італійської столиці встановлено велетенські мультимедійні екрани, де кожен бачить головну Літургію Різдва.

Я щоразу завмираю, коли Папа Римський благословляє світ і віншує українською мовою. До речі, цьогорічну ялинку подаровано Ватикану від високогірної італійської провінції Больцано. Це улюблене місце літнього відпочинку Бенедикта XVI. І не тільки завдяки неповторним краєвидам, а й численній німецькомовній громаді. Папі Римському важливо під час відпочинку бути в рідному мовному середовищі. Повчально, чи не так?... ■

ДОВІДКА РІСУ:

Христина СТЕБЕЛЬСЬКА – народна артистка України, заслужений працівник культури України, головний редактор Першого національного телеканалу. Коментує українцям Різдвяні та Великодні богослужіння з Риму, Хресну дорогу з Колізею, прямі включення святкових Літургій з храмів України. Працювала у прямому ефірі під час святкування 1020-річчя Хрещення Київської Русі, Молитов солідарності молоді світу за мир і злагоду між народами під проводом Івана Павла II (Рим, Берлін, Бухарест, Лісабон, Загреб), Літургії за упокій душі Івана Павла II, інавгурації понтифікату Бенедикта XVI…
Народилася на Тернопільщині, виростала в Івано-Франківську. 1981 року закінчила філологічний факультет Прикарпатського університету. Українському телеглядачеві запам'яталася як ведуча відомої колись програми «Сонячні кларнети». ■

– Скільки змісту лише із самої трансляції…

– Це не просто трансляція. І не тільки заради світового календаря. Різдво – це родинне свято – ось що головне. Не випадково трансляції відбуваються в п'ятницю, суботу та неділю, адже традиційно це сімейні дні, коли ми разом. Саме заради цього Перший Національний телеканал відтворює містерію божественної краси Різдвяної літургії, аби передати відчуття соборності, єдності, родинності. Зрештою, це наше призначення t єднати Україну зі світом. Різдвяні трансляції нагадують кожній людині, що вона не самотня. Кожен з нас має не тільки родину, але й небесних покровителів. І тут вкотре процитую Папу: «Сам шлях до Бога пролягає через Вифлеємську печеру». Тому дуже важливо бути на такій відправі разом із цілим світом, адже саме в цей час усі небесні покровителі, навіть тих, хто просто дивиться на це, як на видовище, чують наші думки та бажання. Це не містика, а доведена вченими істина. Особливо у намолених місцях, біля чудотворних ікон, вища сила нам допомагає.

– Як відомо, Святий Престол уважно вивчає рівень кожного журналіста, який коментує Різдвяні та Великодні богослужіння з Ватикану. Що Вам допомагає почуватися перед мікрофоном впевнено: досвід, релігійне виховання?..

– І те, і інше. Але стосовно досвіду, то навіть зараз я постійно вчуся, вдосконалююся. Зазвичай, я коментую богослужіння з кимось зі священиків. Бо прямі трансляції – це не лише величезна інтелектуальна робота, а ще – велика дипломатія слова.

Так, я виростала у релігійній родині – родині лікаря та вчительки. Батьки ніколи не силували мене до молитви, виховували натяками про свята. І навіть у ті непрості радянські часи я і колядувати на Різдво ходила, і писанки на Великдень розмальовувала. Ми жили вірою в Бога, хоча той час диктував інші правила. Батьки навіть повінчалися у катакомбній Церкві. І ще: скільки себе пам'ятаю, у нашій сім'ї була любов до всього українського. Саме за це мій батько Любомир і поплатився десятьма роками сталінських таборів...

– Ви коментуєте богослужіння з різних церков, але у якому храмі Ви, як людина, а не журналістка, почуваєтеся найлегше?

– Звісно, мені приємно молитися у будь-якому храмі, але я завжди пам'ятаю, що поєднана з наступником Святого Петра – Папою Римським. Я – греко-католичка і дуже люблю київський храм Святого Василія Великого. Там маю своє місце, і ніщо мене не відволікає від зосередження.

Людина, яка коментує такі богослужіння, обов'язково повинна відвідувати церкву. Інакше вона не розумітиме того, що насправді відбувається у прямому ефірі! ■

Розмовляла Наталія ФЕЩУК,
22 грудня 2010

Фото з особистого архіву Христини Стебельської

СВЯТА НІЧ

Сельма Лагерлеф «Легенди про Христа»
Переклад бр. Миколая МИКОСОВСЬКОГО, ЧСВВ

Коли мені було п'ять років, мене спіткало дуже велике горе. Більшого я, здається, не знала відтоді. Померла моя бабуся. До самої своєї смерті вона проводила свої дні, сидячи у своїй кімнаті, на кутовому дивані, і розповідала нам казки.

Бабуся сиділа та розказувала – з ранку до вечора – а ми, діти, тихо сиділи біля неї і слухали. Чудове це було життя! Ніяким іншим дітям не жилося так, як нам.

Мало що збереглось в моїй пам'яті про мою бабусю. Пам'ятаю, що у неї було красиве, біле, мов сніг, волосся, що вона ходила, зовсім згорбившись, і постійно в'язала панчоху.

Ще пам'ятаю, що, закінчивши розповідати яку-небудь казку, вона звичайно клала руку мені на голову і говорила:

– І все це така ж правда, як те, що ми зараз бачимо один одного.

Пригадую й те, що вона вміла співати чудові пісні, та співала вона їх не часто. В одній з цих пісень йшлося про лицаря і про морську царівну, і в неї був приспів: «Вітер холодний, холодний над морем подув».

Пам'ятаю ще маленьку молитву і псалом, яких вона мене навчила.

Про всі казки, які вона мені розповідала, у мене залишився лише блідий, смутний спогад. Тільки одну з них я пам'ятаю так добре, що могла б її переказати. Це маленька легенда про Христове Різдво.

Ось майже все, що я можу пригадати про свою бабусю, крім того, що я пам'ятаю краще всього, – відчуття великої втрати, коли вона покинула нас.

Я пам'ятаю той ранок, коли диван у кутку виявився порожнім і було неможливо уявити, коли ж кінчиться цей день. Цього я не забуду ніколи.

Пригадую, як нас, дітей, підвели до покійної, щоб ми попрощалися з нею і поцілували її руку. Ми боялися цілувати небіжку, але хтось сказав нам, що це останній раз, коли ми можемо подякувати бабусі за всі радощі, які вона нам давала.

А ще пам'ятаю, як казки і пісні разом з бабусею виїхали з нашого двору, укладені в довгий, чорний ящик, і ніколи більше вони не поверталися. Щось пішло тоді з життя. Неначе назавжди замкнули двері в широкий, прекрасний, чарівний світ, в якому ми раніше вільно мандрували. І нікого не знайшлося, хто зумів би відімкнути ці двері.

Ми поступово навчилися грати в ляльки та іграшки і жити так, як усі інші діти, і могло вже здаватися, що ми більше не сумуємо за бабусею та про неї не згадуємо.

Але навіть і в цю хвилину, через сорок років, коли я сиджу і згадую легенди про Христа, які я чула на Сході, в моїй пам'яті постає оповідь про Різдво Христове, яке любила розповідати бабуся.

Це було в різдвяний святвечір, коли всі подалися до церкви, окрім мене та бабусі. Ми були, здається, одні у всьому домі. Нас не взяли, тому що одна з нас була дуже мала, інша – дуже стара. І обидві ми бідкались через те, що не зможемо побувати на урочистій Службі і побачити сяйва різдвяних свічок.

І коли ми сиділи у своїй самотності, бабуся почала розповідати.

– Колись давно один чоловік, – сказала вона, – в темну ніч вийшов на вулицю, щоб роздобути вогню. Він переходив від хати до хати, стукаючи. – Допоможіть мені, добрі люди! – говорив він. – Моя дружина тільки що народила дитину, і мені треба розвести вогонь, щоб зігріти її та немовля.

Проте ніч виявилась глибокою, і всі люди спали. Ніхто не відгукувався на його прохання.

Чоловік ішов усе далі і далі. Нарешті, він запримітив удалині мерехтливе полум'я. Попрямувавши в той бік, побачив, що вогонь був розведений просто неба. Численні білі вівці спали навколо багаття, а старий пастух сидів і стеріг своє стадо.

Коли чоловік, який шукав вогню, підійшов до овець, він побачив, що коло ніг пастуха лежать і сплять три собаки. При його наближенні всі три прокинулися та розкрили свої широкі пащі, немовби збираючись загавкати, але не видали жодного звуку. Він бачив, як шерсть піднялась сторч у них на спині, як їх гострі білі зуби сліпуче заблискали у світлі багаття, і як всі вони кинулися на нього. Він відчув, що одна схопила його за ногу, друга – за руку, третя вчепилася йому за горло. Але щелепи і зуби не підкорялися собакам, і, не заподіявши йому ані найменшої шкоди, відійшли вбік.

Він хотів іти тепер далі. Але вівці лежали так тісно один біля одного, спина до спини, що він не міг між ними пробратися. Тоді він по їх спинах пішов уперед, до багаття. І жодна вівця не прокинулася та не зарухалась..

Дотепер бабуся вела розповідь, не зупиняючись, проте тут я не могла втриматися, щоб її не перебити.

– Чому ж, бабусю, вони продовжували спокійно лежати? Адже вони такі полохливі?– запитала я.

– Це ти скоро дізнаєшся, – сказала бабуся і продовжувала своє оповідання. – Коли чоловік підійшов достатньо близько до вогню, пастух підняв голову. Це був похмурий старець, грубий і до всіх непривітний. І, коли він побачив, що до нього наближається незнайомець, він схопив довгу, загострену палицю, з якою ходив завжди за стадом, і кинув у нього. І палиця зі свистом полетіла прямо в незнайомця, але, не вдаривши його, відхилилась убік і пролетіла поряд, на інший кінець поля.

Коли бабуся дійшла до цього місця, я знову перервала її. – Чому ж палиця в нього не вцілила?

Але бабуся нічого мені не відповіла і продовжувала далі свою розповідь:

– Той чоловік підійшов тоді до пастуха, сказавши йому: «Друже, допоможи мені, дай мені вогню! Моя дружина тільки що народила дитину, і мені треба розвести вогонь, щоб зігріти її разом із немовлям!»

Дід вважав за краще відповісти відмовою, однак коли він згадав, що пси не змогли того чоловіка вкусити, вівці від нього не розбіглися, і палиця його не зачепила, йому стало ніяково, і він не посмів відмовити йому у проханні.

– Бери скільки тобі потрібно! – сказав пастух.

Але багаття майже догоріло і не залишалося більше жодного поліна, жодного сучка, лежала тільки велика купа жару; у незнайомця ж не було ні лопати, ні совка, якими він міг би набрати собі червоних вуглинок.

Побачивши це, пастух повторив:

– Бери скільки тобі треба! – і подумки радів, що він не може взяти зі собою вогню.

Але той нахилився, вибрав вугілля з попелу голіруч і поклав їх у полу свого одягу. І вугілля не обпалило йому рук, коли він брав його, і не пропалило одежі; він поніс його, немов би це були яблука або горіхи.

Тут я втретє перебила розповідачку:

– Бабусю, чому вуглинки його не обпалили?

– Дізнаєшся потім, – сказала бабуся, ставши розповідати далі.

Коли злий і сердитий пастух побачив усе це, він дуже здивувався: «Що це за ніч, в яку собаки не кусають, вівці не лякаються, палиця не вбиває і вогонь не палить?» – Він зупинив незнайомця і запитав його:

– Що це за ніч така? І чому всі тварини та речі такі милостиві до тебе?

– Я не можу тобі цього пояснити, раз ти сам цього не бачиш! – відповів незнайомець і пішов своєю дорогою, щоб скоріше розвести вогонь і зігріти свою дружину й немовля..

Пастух вирішив не втрачати цієї людини з виду, поки йому не стане ясно, що все це означає. Він устав і пішов стежити за ним до самого його житла. І пастух побачив, що в незнайомця немає навіть хатини для житла, що його дружина та новонароджене немовля лежать у гірській печері, де немає нічого, окрім голих холодних кам'яних стін.

Пастух подумав, що бідне безневинне немовля може замерзнути в цій печері на смерть, і, хоча він був суворою людиною, зворушився до глибини душі, вирішивши допомогти малятку. Знявши з плечей свою торбинку, він вийняв звідти м'яку білу овчину і віддав її незнайомцю, щоб той поклав на неї немовля.

І в ту саму мить, коли виявилось, що й він теж може бути милосердним, очі його розплющилися, і він побачив те, чого раніше не міг бачити, і почув те, чого раніше не міг чути.

Він побачив, що навколо нього стоять щільним кільцем ангелики зі срібними крильцями. І кожний з них тримає в руках арфу, і всі вони співають гучними голосами про те, що в цю ніч народився Спаситель, Який відкупить світ від гріха.

Тоді пастух зрозумів, чому все в природі так раділо в цю ніч, і ніхто не міг заподіяти зла батькові дитини.

Озирнувшись, пастух побачив, що ангели були всюди. Вони сиділи в печері, спускалися з гори і літали в піднебессі; вони йшли по дорозі величезною юрмою і, коли проходили цим місцем, зупинялися та задивлялись на немовля. І всюди панували тріумфування, радість, спів і веселість ...

Усе це пастух побачив серед нічної тьми, в якій раніше нічого не міг розгледіти. І він, зрадівши, що очі його розплющилися, впав навколішки і став дякувати Господу.

При цих словах бабуся зітхнула й сказала:

– Але те, що бачив пастух, ми теж могли б побачити, тому що ангели літають у піднебессі кожну різдвяну ніч. Якби ми тільки вміли дивитися.

І, поклавши мені руку на голову, бабуся додала:

– Запам'ятай це, тому що це така ж правда, як те, що ми бачимо один одного. Справа не у свічках і лампадах, не в сонці і місяці, а в тому, щоб мати очі, які могли б бачити Всевишнього! ■

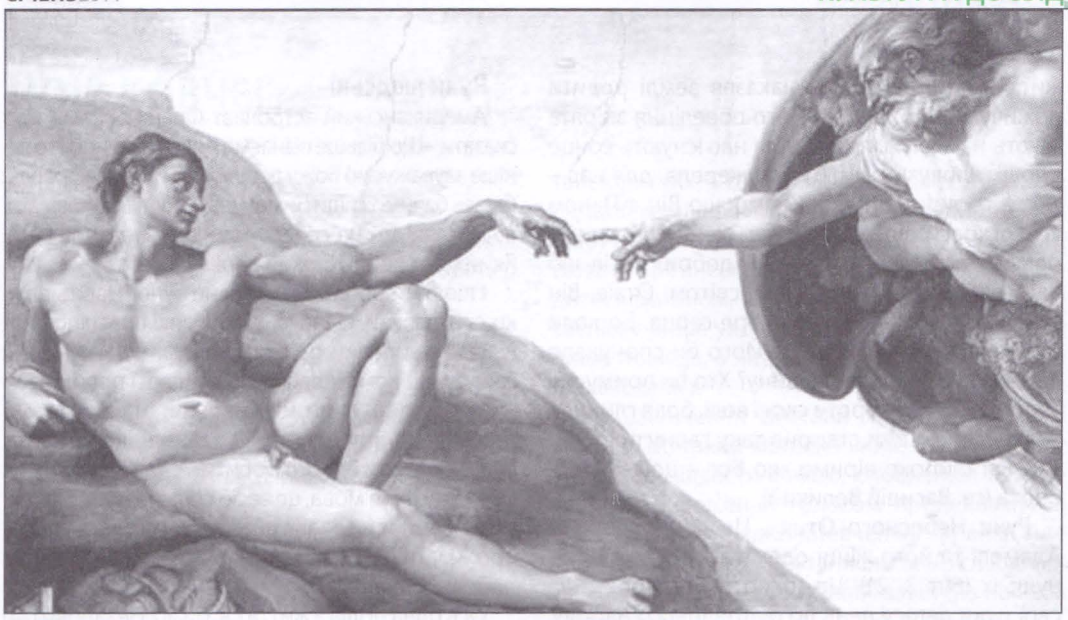

РУКИ

о. Василь МЕНДРУНЬ,ЧСВВ

«Якось одному чоловікові приснився сон. Йому снилося, ніби вік іде пісковим берегом, а поруч з ним Господь. На небі миготіли картини з його життя, а після кожної з них він помічав на піску два ланцюжки слідів: один від його ніг, інший – від ніг Господа. Коли перед ним промайнула остання картина із його життя, він споглянув на сліди на піску та побачив, що часто впродовж його життєвого шляху тягнувся лише один ланцюжок слідів. Помітив він також, що це були найтяжчі дні (часи) в його житті. Він дуже засмутився і запитав Господа: «Чи ж не Ти казав мені: якщо прямуватиму шляхом Твоїм, Ти не залишиш мене? Але я зауважив, що в найбільш важкі моменти мого життя лише один ланцюжок слідів тягнувся по піску. Чому ж Ти залишав мене у той час, коли я найбільше потребував Тебе?» Господь відповів: «Моє ласкаве дитя, Я люблю тебе і ніколи тебе не залишу. Коли були в Твоєму житті горе і випробування, лише один ланцюжок слідів тягнувся по дорозі тому, що в цей час Я ніс тебе на руках»» (Автор невідомий).

Руки нашого Спасителя й руки Того, хто послав Його до нас, руки Божої Матері й св. Обручника Йосифа, руки святих ангелів і людей, руки милосердні й вірні, наділені людською й Божою владою, руки, складені в молитві й ті, що просять, привітні й прославлені, жертвенні й працьовиті, святі й грішні, руки караючі й сатанинські, руки вдячні й благословляючі, руки, зображені на іконах. Руки… Ними й через них виявляються дії осіб людських й дії Осіб Божих. Погляньмо на свої руки. Які вони є?

Руки Бога

Відкриймо книгу пророка Ісаї 66 ,1-2: «Так говорить Господь: Небо – мій престол, а земля – мій підніжок; який дім ви мені могли б збудувати? І де те місце, на якому я міг би спочити? Все моя рука зробила, і так усе сталося, – слово Господнє».

Так і є. Ми в це глибоко віримо, коли вимовляємо оці слова: «Вірую в єдиного Бога Отця, Творця неба і землі, і всього видимого і невидимого». Віримо, що через Нього прийшли ми з небуття до буття. Віримо, що Він нас наділив розумом, подав нам засоби до підтримування

життя. Віримо, що Він наказав землі родити поживу. Віримо, що на Його повеління звірята мають нам служити, що для нас існують сонце і дощі, пливуть ріки, б'ють джерела, для нас – море, гори і долини... Віримо, що Він є Паном усякої краси; віримо, що наш Отець Небесний є розумним Керманичем злих і добрих часів, що Він розпоряджається цілим світом. Отже, Він є всемогутній, але і має добре серце. Бо коли б не був добрий, то що ж Його би спонукало на початку створити людину? Хто би примусив Творця, щоб Він, проти своєї волі, брав глину та власними руками створив таку гарну постать? Так, ми глибоко віримо, що Бог – це сама доброта (св. Василій Великий).

Руки Небесного Отця... Це вони зробили Адамові та його жінці одежу зі шкури й одягнули їх (Бут 3, 21). Це Господь Бог простягав свої руки день у день до бунтівливого народу, що ходив недобрими шляхами, за своїми примхами, як каже Ісая. Це руки Отця обняли бідного грішника, що «прогрішився проти неба й проти Нього», бо він каявся; це вони «одягнули його в найкращу одіж, дали на руку перстень і сандалі на ноги»; це вони зарізали годоване теля, справляючи велику гостину. На відомій картині Рембрандта бачимо, як Отець обіймає свого блудного сина. Виразно бачимо Його руки. І цікавим є те, що права рука Його чоловіча, а ліва – жіноча. А це означає, що Господь Бог є водночас милосердним, хоча й вимогливим, як Батько, і люблячим, як Матір.

Рука Божа була з Йосифом, як про це читаємо в книзі Буття: «А Господь був з Йосифом і щастило йому в усьому... Так що його пан, Потіфар, передав усе, що мав, Йосифові в руки, й маючи його при собі, не клопотався нічим» (Бут 39, 2-6).

Протягом 9-ти місяців священик Захарія був німим. Коли ж народився його син Йоан, майбутній Хреститель, він знову почав говорити. Усі були дуже здивовані тим чудом і казали: «Що воно з того хлоп'яти буде? І справді, рука Господня була з ним» (Лк. 1,66).

Руки Небесного Отця... Це вони дали хрест нашому Спасителеві, і Він з послухом поніс його. А вмираючи на хресті, радісно закликав сильним голосом: «Отче, у Твої руки віддаю духа мого!» (Лк. 23,46).

Руки людські

Американський астронавт Франк Борман мав сказати: «Що більше пізнаємо дива вселенної, то ясніше зауважуємо Божу десницю». І це свята правда. Скрізь бачимо сліди Божої могутності і любові.

Погляньмо на себе, а точніше – на свої руки. Який це великий Божий дар!

І що б ми робили, якби їх не було? Навіть важко собі уявити. Одначе, є люди, які внаслідок нещасного випадку чи хвороби не мають рук. І так живуть, цілком віддані на ласку своєї родини або чужих людей. А ми маємо руки; отже, можемо працювати, їсти,одягатись, митись, допомагати іншим і багато іншого робити. А для глухонімих руки – це їхня мова, це засіб спілкування з людьми, насамперед з такими ж, як вони. Яке ж це добро – мати руки! Скільки ж ними можна зробити добра!

Ось одна подія з життя св. о. Піо. Незадовго до смерті, коли він прийняв благословення отця ігумена (як робив це щовечора), то заплакав: «Просіть разом зі мною прощення у Господа за те, що я неналежно відповідав на Його милосердні дари і недостатньо дякував Йому за дар покликання!» Далі він публічно зробив ще одне зізнання: «Я робив гріхи, та ще й які великі! Тільки подумайте: від самого мого народження, 25 травня 1887 року, і до прийняття чернецтва, 22 січня 1903 року, я жодного разу не подякував Господу за те, що мене так швидко охрестили: через 14 годин після народження, тобто 26 травня, о 8 годині... Невдячний я, невдячний!» І знову заплакав...

Нам теж є за що дякувати Богові. І, повірте, багато за що! І за ласку життя, і за хрещення, і миропомазання, і за дар віри, за перше Святе Причастя, за таланти, час, душу і тіло... За батьків і родину, за рідну землю... Хіба не правда те, що ми цілком є складені з Божих добродійств? Тож дякуймо Богові за очі, вуха, язик, дар мови... Дякуймо за все, і за руки теж... Не дякувати Богові, за словами отця Піо, є гріхом.

Не забуваймо ніколи, що всі Божі дари, дані людині, є тільки для того, щоб, розумно користуючись ними, вона прославляла Подателя всякого блага і сама чинила добро.

Погляньмо ще раз на свої руки... Які вони є?.. Якими вони є? ■

Далі буде

НОЇВ КОВЧЕГ

Галина ГОРДАСЕВИЧ

Продовження,
Початок у ч. 1-12 за 2010 р.

* * *

За вікном почулися гомін і кроки. Отець Володимир і матушка Ірина занепокоєно озир¬нулися, бо їм із пам'яті ще не вивітрився спогад про візит польської «samoobrony». Але всі Туржанські, навпаки, пожвавішали і заусміхались.

– Колядники ідуть! – радо вигукнула Наталя.

– Як? У вас колядують вже на Вілію? – здивувався отець Володимир.

– А чому б і ні? – відповів отець Іларій. – Адже перша зірка зійшла, Ісус уже народився.

– А воно й так, – погодився отець Володимир. – Я ж багато парафій поміняв, то в кожному селі свої звичаї: коли колядувати і як – дівчатам і хлопцям окремо, чи разом.

Катерина пішла відчинити двері, і в їдальню увійшов чималий гурт дівчат і хлопців. Більшість були зодягнені просто в кожухи чи й свитки, але були серед них і ряжені. І в тому, як вони були зодягнені, змішалася вся тисячолітня історія Руси-України. Бо була тут Коза – давній тотем українців, символ родючості і життєрадісності. Був Жид у лапсердаці і з пейсами з ключня. Був вимазаний сажею Чорт із вилами – уособлення, може, не стільки злої, як пустотливої сили. Вони розігрували невибагливу виставу – колись обрядове дійство, сповнене символічного значення і магічної сили, а тепер наївну фольклорну забаву, де було намішано всього потроху. І тут трапився несподіваний інцидент: коли з гурту виступила дівчина, перевдягнена на Циганку, щось погадала і, стукнувши в бубон, зробила кілька рухів, які мали означати циганський танець. Рада раптом зірвалась зі свого стільця, вигукнула: «Та не так треба!» – вирвала в ошелешеної дівчини бубон і так затанцювала, що ті, хто стояв, посунулися під стіни, щоб звільнити місце для танцюристки, а ті, хто сидів за столом, підвелися, щоб краще бачити танець малої циганочки. Мабуть, для того, щоб по-справжньому станцювати циганський танець, треба таки народитися циганом, так само, як українську пісню заспіває лише українець, а італійську канцону лише італієць, а яку-небудь хабанеру станцює лише іспанка.

На закінчення вистави хлопець у формі вояка УПА, такий молоденький, що вуса йому довелося підвести сажею, сповненим патріотичного піднесення голосом продекламував вірш, у якому рядки Шевченка, Франка, ще якихось поетів переплітались з явно слабкими рядками якихось любителів, і закінчив палким закликом:

– За кров, за муки, за руїну
Верни нам, Боже, Україну!

Потім колядники згрупувалися і досить злагоджено заспівали:

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Над вертепом звізда ясна
Увесь світ осіяла!

– Гарно, гарно, – говорив отець Іларій, – бачу, що ви готувалися як слід. Ану, заспівайте ще «Небо і земля нині торжествують».

Заспівали і цю, а потім ще «А в Вифлеємі весела новина, Пречиста Діва породила Сина».

– Ну, молодці, – аж цвів отець Іларій, що його прихожани так гарно показалися перед благочинним. – Матушко, думаю, наші колядники заробили на почастунок? А де ваш міхоноша?

Міхоноша виступив наперед, і в торбу посипалися пироги з петльованої муки з капустою і з маком, і яблука, і кільце ковбаси, бо ж колядники будуть ходити по селу до полуночі, а потім зберуться в якійсь хаті повечеряти, а що то буде вже наступний день, то піст закінчиться.

Колядники ще заспівали: «А по цьому слові бувайте здорові, радуйся, ой, радуйся, земле, Син Божий народився!» – гарно подякували за дари та й пішли. А тоді матушка Олена скомандувала, щоб чоловіки запалили свічки на ялинці,

згасили лампи і ще посиділи в затишній пахучій темряві, співаючи колядок, хто яку пригадав.

* * *

І ось у великому домі погас останній вогник. Всі мої герої поснули, а для мене настав час розлучатися з ними. Декого з них вигадано, дехто справді жив на світі, лише був не зовсім такий. Я знаю, яка була доля тих справжніх, і не знаю, яка була б у тих вигаданих. Але за всіх у мене болить серце, бо лише Господь Бог зі своїх недосяжних висот бачить отой Ноїв ковчег, як він пливе по хвилях чорного потопу, що заливає Україну, лише де-не-де розсвітленого багряним полум'ям пожеж чи прошитого жовтими чергами пострілів. Лише Він знає, хто з тих семи пар чистих і семи пар нечистих врятується від потопу.

А наразі великий дім спить.

Над Україною стоїть Різдвяна ніч 1943 року за старим стилем від Різдва Христового. ■

м. Львів
Галина Леонідівна Гордасевич
(31 березня 1935 р., м. Кременець на Тернопільщині – 11 березня 2001, м. Львів; похована у Кременці) – відома донецька поетеса, член Спілки письменників України, співзасновниця Донецького Товариства української мови та Донецького Крайового Руху.

БІОГРАФІЯ

Народилася 31 березня 1935 року в м. Крем'янці на Тернопільщині в родині священика Леоніда Гордасевича (1912–1990), політв'язня з 1946-го по 1953 р., та Олени (1912–2000) з родини Хомчуків. Дитинство письменниці минуло на Волині, де вона жила і навчалася у с. Городець, м. Дубровиця, с. Кричільську, м. Острозі, м. Костополі.

Після закінчення семирічки здобувала освітку в Острозькому педучилищі. У 16 років була арештована і засуджена на 10 років таборів «… за антирадянську агітацію серед студентів», як було написано у вироку.

Звільнилася через неповних три роки і приїхала на Донбас, де починала з різноробочої на будівництві. Навчалася в школі робітничої молоді. Вступила до Донецького індустріального інституту, потім – на театральне відділення культосвітнього училища. Працювала в Макіївці на труболиварному заводі, керівником драмгуртка в Ханжонково, друкарем у Донецькій обласній друкарні.

В середині 1960-тих років знову почала писати вірші, трохи пізніше – прозу і критичні статті. 1971 року закінчила Літературний інститут ім. Горького у Москві. ■

Творчий доробок

Автор поетичних збірок «Веселки на тротуарах» («Радянський письменник», 1966 р.), «Наречена сонця» («Донбас», 1976 р.), «Високе полум'я дня» («Радянський письменник», 1980 р.), «Слід зірниці» («Радянський письменник», 1986 р.), книжок прози «Вицвіла шипшина» («Радянський письменник», 1974 р.), «Твій тихий дім» («Донбас», 1980 р.), «Двадцять років і один день» («Радянський письменник», 1984 р. та «Донбас», 1985 р.), «Прекрасні імена жіночі» («Донбас», 1990 р.), а також публіцистичної книжки «Письма к другу» («Донбас», 1989 р.) і літературних портретів українських поетес «Силуети поетес» («Радянський письменник», 1988 р.). Автор публіцистичних та критичних статей у ряді українських журналів. Лауреат премій ім. О. Білецького та ім. В. Марченка. Галина Гордасевич була активним громадським і політичним діячем. У 90-х роках минулого століття вона належала до багатьох новітніх громадських організацій України, народжених демократією. ■

Премії і нагороди

- Лауреат літературного конкурсу «Шістдесятники» (1996);
- премія ім. О. Білецького в галузі критики й ім. В. Марченка в галузі публіцистики (1997);
- почесна відзнака-хрест «За заслуги в боротьбі за волю України» від Всеукраїнського товариства політв'язнів і репресованих;
- орден «За вірність» ім. В. Стуса від товариства «Меморіал» (посмертно). ■

ПОШУК ЩАСТЯ

Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Поспішаючи на роботу, Оксана зустріла свою подругу. Привітавшись, вони тут же почали розпитувати одна одну.

– Як ти зустріла Новий рік?

– Дуже добре. Ми ходили до церкви. Наш отець-парох служив подячну Літургію за минулий рік, а потім ще був молебень до Матері Божої, і кожен молився у своєму намірі. На жаль, людей багато не було. Отець Роман просив молитися за всіх парафіян, особливо за молодь, – відповідала Надія.

– А я з подругами після роботи зайшла в кафе. Хочу сказати тобі, що познайомилась з хлопцем, який приїхав на вихідні в гості до своєї родини. Говорив, що він лікар і бажає зі мною дружити. До речі, мені запропонував святвечір провести знову в кафе.

– І що ти йому відповіла?

– Я не знаю, що йому відповісти. Він весь час телефонує на мобільний і наполягає на своїй пропозиції. Думаю, що мама не схоче цього. Сама не знаю, як тут вчинити. Може, ти б мене підтримала: разом мені було б краще, – нерішуче попросила Оксана, розповідаючи про майбутнього нареченого, очікуючи підтримки у подруги.

– Ні, цього не може бути. Мене з дому не відпустять на святвечір. Ми всі збираємося вдома. І тобі раджу пояснити йому, що в такий день з'їжджаються звідусіль всі до своїх родин, – відповіла Надія, і на тому вони розійшлися.

Про свою зустріч Оксана вдома мовчала, і лише напередодні святвечора вона сказала матері:

– Мамо, я не зможу бути на вечері разом.

– Чому? Що сталось?

– На святкуванні Нового року я познайомилася з одним молодим лікарем. Він мені пропонує зустріти святий вечір в кафе «Веселка».

– Дитино, щоб ти знала, Святий вечір чи Різдво Ісуса Христа не зустрічають, а святкують. І святкують це свято в сім'ї, з родиною, вдома. Якщо ти вже так хочеш з ним разом святкувати, то запроси його додому. Для всіх місце знайдеться. Адже ж потім разом підемо до церкви. Основне це, а не кафе. Що потім люди будуть говорити про нас? Та й Василь, можливо, повернеться…

– Василь не телефонує і не пише. Невідомо, що з ним, а ось Ігор щойно розмовляв зі мною по телефону і сказав, що замовив столик. Можливо, я його вмовлю, і ми прийдемо додому, та довго не будемо.

– Оксано, не дратуй мене. Ще не відомо, хто він, а ти вже йому довіряєшся. Без Бога щастя не побудуєш, – пояснювала мама.

Зимовий день гаснув дуже швидко. Зажурена мати готувала вечерю, а Оксана прискіпливо прибирала хату. У матері свої переживання, а у дочки – свої думки. Закінчивши прибирання кімнати, Оксана запропонувала матері:

– Мамо, ми з тобою зараз повечеряємо, а потім я піду собі. Тут прийдуть колядники, тож не будеш сумувати.

Мати мовчки погодилась і почала подавати приготовані страви на стіл. Помолившись, вона сіла за стіл і покликала Оксану. Вечеря почалася з колядки.

– Нехай щастить тобі, доню! Бажаю тобі всього, що може побажати тобі мати. Христос народився! Славімо його!

Тут же дочка висловила свої побажання матері і, за звичаєм, почали вечеряти з куті. Після вечері Оксана, залишивши маму, вийшла на вулицю, де вже на неї чекав Ігор, і одразу ж запитав:

– У тебе є щось в гаманці? Там треба заплатити за вхід, а в мене зараз є деякі труднощі з грошима.

– Так, як ми домовились… – відповіла Оксана. – Я не хочу, щоб ми там довго сиділи. Вдома мама мене буде чекати, щоб разом до церкви йти.

– Все буде добре, в мене там є знайомі, тож ідімо швидше.

В кафе все було на високому рівні. Мерехтіли вогні, сходила зоря, сніжок політав, лунала тихенька музика із вкрапленням звуку дзвоників. Співаки співали пісні, колядки. На замовлення люди вітали одні одних. На столах також було все, що замовляли. Весело всміхалися обличчя, дзвеніли келихи з шампанським, лунали побажання, тости. Посередині сяяла вогнями ялинка.

Оксана сиділа поруч з Ігорем і на все споглядала немов уперше. Коли вітали з Новим Роком і Різдвом Христовим, то всі піднялись і заспівали колядку. Пролунали оплески, і всі знову сіли за столи.

Співаки підтримували гарний настрій відвідувачів. Особливе пожвавлення відчувалося тоді, коли проголошували тости, співали колядки, щедрівки і різні пісні на замовлення. Ігор також замовив колядку для Оксани. Всі слухали, а Оксана подякувала за виконання співакам.

Час минав швидко. Була північ, але залу ніхто не залишав. Оксана пригадала, що вони з матір'ю повинні були йти до церкви на різдвяне богослужіння, і тут же нагадала про це Ігореві:

– Може, ми залишимо кафе? Мене мати чекає…

– Яка мати? Подивись, які всі тут щасливі, – відповідав хлопець, підносячи келих до уст.

Оксана засумувала. Важкий тягар був на серці. Тільки тепер вона відчула жаль, що стискав її груди.

– Ось, випий до дна і не сумуй, нехай буде думка одна. Адже той, хто сьогодні радіє, цілий рік радітиме. Не вагайся: життя один раз нам дається.

В шаленстві Ігор підніс келих для Оксани, і вона насилу випила. І тут увійшов директор кафе:

– З Новим Роком і Різдвом Христовим вітає вас усіх директор Олег Харитонович.

Всі встали і на повний голос заспівали «Добрий вечір тобі». На столи почали знову приносити інші страви і напої.

Коли Ігор знову налив келихи, Оксана рішуче відповіла:

– Ні-ні, це гріх, я ще хочу до церкви йти. Сьогодні вже Різдво Христове, і всі люди у церкві.

– А ми що, не люди? Не будь білою вороною. Коли всі будуть виходити, тоді і ми вийдемо. На все свій час.

Майже над ранок кафе залишали гості. Ігор ґречно звернувся до Оксани:

– Що там у тебе в гаманці? Для тебе ж співали...

Коли він сказав суму, від несподіванки Оксана жахнулась, вийняла гроші з гаманця і вкинула на стіл.

– Це всі гроші, які є в мене.

– Нічого, решту запишуть в борг, тільки свої паспортні дані вкажеш.

Оксана виходила з кафе роздратована. Лиш тепер зрозуміла, яку помилку вона вчинила, не послухавши своєї матері. Ігор був веселий і байдужий до переживань Оксани. Він став домовлятись знову на чергову зустріч, але вже в іншому кафе, адже ж свята продовжуються.

– А там вже я буду платити. Наша дружба тільки починається. Тепер мушу йти до тебе в гості. Потрібно після такої забави відпочити.

– Іди до своїх родичів. Прощай!

Оксана вирвалася від Ігоря і швидко пішла додому. Саме в цей час мати поверталась з церкви.

– Оксано, де ти була? У церкву прийшло багато людей. Дуже гарно служилась Літургія, всі колядували. Така радість, що не опишеш словами!

Оксана опустила голову, мовчки увійшла до хати і зачинилася у своїй кімнаті. Мати сіла біля столу, де вони разом вчора вечеряли, чекаючи, що дочка вийде. На жаль, двері не відкривались. Тоді жінка відхилила двері і почула плач своєї дочки, яка впала на подушку і заливалась гіркими сльозами. Вона підійшла до своєї дитини і, поклавши руку на її голову, спитала:

– Що з тобою, доню? Що сталось?

– Мамо, я провинилась перед Богом і перед тобою. Мені цього Бог не простить.

– Розказуй, як там було.

Оксана в сльозах почала розповідати, як провела цей вечір:

– Мені так хотілося всіх залишити, але він мене не відпускав. Вкінці змусив мене платити, і я виклала всі гроші, серед яких – і ваша пенсія… Боже, що я накоїла...

– Заспокойся, дитино! Це для мене хрест, а для тебе наука, як протистояти різним спокусам. Цей урок дорого нам коштує, але Бог – Милосердний, Він все тобі простить, якщо ти підеш до сповіді. Сьогодні під вечір буде ще одна Служба Божа, тож піди до церкви. Бог прощає усім, хто кається. А гроші будуть. Головне, щоби Бог нам подав здоров'я. А зараз приготуйся, вмий обличчя, і разом помолимось. У такі великі свята сатана найбільше спокушає. На жаль, ми не були з тобою готові до цього, та ще й сварились.

Оксана прийшла на Службу Божу раніше і приступила до святої сповіді. Отримавши розгрішення, вона відчула полегшення на душі. Знявши сльозу з обличчя, дівчина щиро молилася про свою щасливу долю і прощення гріхів.

Під час Служби священик виголосив змістовну проповідь. Оксані здавалось, що ці слова цілком стосуються її:

– Різдвяні реколекції готують нас до сприйняття народження Дитяти Ісуса. Та, на жаль, багато з них не скористались. Інші ж готувалися читанням Святого Письма, роздумували над прочитаним, і тим самим вони збагатилися духовно. І сьогодні вони поєднуються з Ісусом через Святе Причастя. Як приємно дивитись, коли вся родина приступає до Святих Тайн. Дитя Боже радіє, ангели співають, святі торжествують, а Пречиста Діва Марія, Мати Божа, споглядає з молитвою на Сина Божого і свого Сина. Йосиф вже не сумує, бо знає, Ким є народжений від Діви. Поклонились убогі пастухи, а мудреці зі Сходу в дорозі спішать на поклін Царю Всесвіту. Та, на жаль, не всі люди, що називають себе християнами, у Божих святинях віддали гідну пошану Новонародженому Дитятку Ісусу. Вони це свято по-своєму розуміють. І на першому місці, чи це в родині, чи в ресторані, для них є чарка горілки чи келих вина. Як за кріпацьких часів, так і сьогодні, одні йдуть у церкву, інші – до корчми. Христос же до всіх прийшов і свої ручки простягає як до праведних, так і до грішників, а особливо – до хворих, знеможених, обтяжених. Бо прийшов Він на цей світ, щоб кожний мав життя вічне. Тож молімося за всіх. І прошу прийняти Святе Причастя за праведних і грішників, за хворих і здорових, а також за наших померлих. Бо всі потребують Божого Милосердя, але особливо – грішники.

З піднесеною душею Оксана слухала проповідь священика. Вона шкодувала, що змарнувала святий вечір у кафе, від якого, незважаючи на гучне дійство, на серці в неї залишилась гіркота. Та найбільшу радість, хоч перемішану з жалем, вона відчула у своєму серці під час Святого Причастя.

Виходячи з церкви, Оксана дякувала Богові, що Він повний милосердя і простив їй тяжкий гріх. Водночас їй було важко зрозуміти лукавство і користолюбство Ігоря. Але все потрібно прощати, і найкращим лікарем тут є час. Це була добра наука про те, як легко можна попасти в спокусу.

Прийшовши додому, Оксана відкрила поштову скриньку і знайшла там листа, якого написав їй з Португалії давній друг Василь, що перебував на заробітках. Безмежно радіючи, вона тут же відкрила листа, і першими словами, що впали їй в очі, були такі: «Я з нетерпінням чекаю того часу, коли повернусь додому, і ми назавжди будемо разом…»

– Ось що мені Бог дає, а я шукаю щастя там, де його немає, – подумала Оксана і мерщій побігла до хати.

Вона кинулась в обійми матері, зі сльозами вибачалась перед нею і заодно дякувала Богові за його велике милосердя.

– Ось, мамо, лист від Василя. Він поздоровляє нас і обіцяє приїхати.

– Молись, Оксано! В Бога твоє щастя. Нехай Новонароджене Дитятко Ісус прискорить цей благословенний час, коли ти перед Ним у церкві станеш з Василем на рушничок щастя. А йому розкажи все про те, як ти ходила у кафе, а потім до церкви. Щира правда всім подобається. Надійся на Ісуса, бо Він нікого не покидає.

Оксана вислухала свою добру матір і тихенько промовила:

– Мамо, помолімося вервицю, щоб добрий Господь Бог здійснив наші різдвяні мрії, а після молитви я ще зайду до подруги, і ми разом підемо колядувати на церкву. ■

РІЗДВО І СУЧАСНІСТЬ

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Глибинна містерія і конкретний факт…

Два тисячоліття прокладали «кладку» між подією і вірою в подію, яка змінила колесо історії світу. Яким чином? Навіщо…?

Зробімо експеримент зі собою, реально або віртуально. Прокинемося вранці на Сході, Заході, Півдні і Півночі. Маючи базу інформації про і контра, запитаймо себе про Різдво Ісуса Христа, і все, більш нічого…

Гляньмо простими очима на Народження глобального масштабу. Охоплення еволюційними поглядами події і святкування Різдва – це наше відтворення традиції в сучасній ері. «Сфотографовані» погляди виглядатимуть приблизно так.

Чотири сторони світу відкинули очі убогих вівчарів як немодний стереотип. Точніше: на заході діють Різдвяні акції зниження цін на товари, тобто Різдво – це акція, і так, між іншим, спогади про Ісуса Христа. В Латинській Америці молодь сперечається, хто популярніший Христос чи Дієго Марадонна? На жаль, це цинічно… Це на закид звичаям, менталітету країн, правам людей, це – констатація неправильного напрямку сучасної свідомості. Де ж правильний вектор здорової духовності? Чи він існує взагалі? Не суттєво, чи ми святкуємо Різдво в дерев'яній хатині на соломі, біля печі, чи в шикарного котеджі, на палаці, біля каміна. Важливо ким ми є до, в час і після Різдва – міністром і пастушком, чи міністром із гадкою про пастушка?...

Це вибір, перед яким стоїть нині кожен міністр-політик, міністр-сім'янин, міністр парафії, міністр спільноти тощо.

Синтез негативу, замаскованого під модерні вартості, забирає місце в серці, відведене для Ісуса. Легше бути людиною в ситій державі, ніж серед голодних дітей Замбії. Але важче прийняти Різдво, Спасителя і стати Спасителем. Не потрібно наукових досліджень, щоб відчитати Історію спасіння, яка бере початок «… в бідній яскині…» – не випадково, а знаково… ■

На сторінках часопису «Місіонар» хочу подякувати Господу Богу, Матері Божій, св. Юді-Тадею, св. Антонію, св. Анні, св. Венедикту за їхню постійну опіку і допомогу в будь-якій ситуації. Я дуже часто обіцяла Господу Богу, що стану кращою, але мені це не завжди вдається. І якось у потребі я вирішила, що через те, що не виконую своїх обіцянок, не проситиму нічого у Бога і св. Юди-Тадея. Але зрозуміла, що без їхньої допомоги не зможу впоратися зі своїми проблемами, тож наново почала молитися до св. Юди-Тадея, і він мені знову допоміг. Тож моліться і вірте, і Господь Бог вам завжди обов'язково допоможе в будь-яких клопотах.

Також хочу подякувати працівникам цього часопису за цікаві статті, які теж можуть допомогти багато чого зрозуміти, а потім правильно діяти в якійсь ситуації.

Ірина,
м. Золочів, Львівська обл.

Слава Ісусу Христу!

На сторінках часопису «Місіонар» хочу висловити велику і щиру подяку Господу Богу, Пречистій Діві Марії, святому апостолу Юді-Тадею, святому Антонію, о. Миколаю Чарнецькому, о. Піо, святому Бенедикту, о. Йосафату (Павлу) Воротняку і всім святим за отримані ласки у безнадійних ситуаціях, за те, що дочка успішно захистила дипломну роботу і син здав сесію.

З великою вдячністю,
Люба,
м. Львів

Шановна редакція «Місіонаря»!

Через Ваш журнал хочемо подякувати святому апостолові Юді-Тадею, через посередництво якого одержали від Господа Всевишнього і Матері Божої великі ласки для дочок і внучок: Тетяна влаштувалась на роботу, Оксана вступила в аспірантуру, Ірина вступила до університету на державну форму навчання.

Істинно, милосердя Боже безмежне!

Іванна Юхман,
м. Надвірна, Івано-Франківська обл.

Слава Ісусу Христу!

На сторінках часопису хочу висловити щирі слова подяки святому апостолові Юді-Тадею, св. о. Піо, св. Шарбелю, Матері Божій Неустанної Помочі за вислухані молитви, опіку і всі ласки, які я отримала в складних ситуаціях.

Хочу звернутися до людей, які ще вагаються щодо молитви. Люди, моліться щиро і з вірою – і всі ваші молитви будуть вислухані, тільки в це треба вірити. В цьому я переконалася вже не один раз. Нехай вам допомагає Господь Бог і всі святі, до яких ви звертаєтесь.

Оксана,
с. Топорів, Буський р-н., Львівська обл.

Слава Ісусу Христу!

Я дуже щаслива, що можу дати це свідчення. Мене звати Галя, мені 19 років, проживаю у Новому Роздолі Львівської області.

Чотири роки тому, коли у мене були проблеми з навчанням і в колективі, я почала дуже ревно молитись до святого апостола Тадея, і він мені допоміг, вислухавши мої молитви. Також до сьогодні я молюся до святого в різних обставинах життя, і Тадей мене вислуховує.

Я молилася і вірила тоді, коли у мене були державні екзамени і захист курсової роботи, а також тоді, коли мама хворіла і перенесла операцію. Коли я прошу, щоб святий Тадей допоміг іншим, апостол завжди заступається за них.

Я взяла святого апостола Тадея за свого опікуна. Моліться щирою молитвою і ви до нього щодня, і немає значення, якого ви віку. Хай Бог усіх вас благословить.

Дякую святому апостолу Тадею.
Сидор Галина,
м. Новий Розділ, Львівська обл.

Хочу скласти велику подяку через журнал «Місіонар» найперше Господу Богу і Пречистій Діві Марії, а також отцю Піо, св. Онуфрію, св. ап. Юді-Тадею за успішне виношення і народження нашого синочка. Величезна подяка за те, що весь час перебували зі мною і додавали сили і здоров'я протягом усіх 9 місяців.

Мар'яна,
м. Дрогобич

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ НА НАЙКРАЩИЙ МАЛЮНОК ДО СВ. МИКОЛАЯ

Вікова категорія 6-7 років, найкращий малюнок:

ЗАХАР ВАСИЯН, 7 р.
м. Львів

Вікова категорія 10-11 років, найкращий малюнок:

МИКОЛА ГАБА, 10 р.
с. Смільне, Бродівський р-н,
Львівська, обл.

РОКСОЛАНА ЛОЗОВА, 11 р.
с. Великосілки,
Кам'янка-Буський р-н,
Львівська обл.

ІРИНА ПАЛЯНИЦЯ, 11 р.
м. Львів

Вікова категорія 8-9 років, найкращий малюнок:

ОЛЕНА ПРОХИРА, 8 р.
с. Кам'яне, Жидачівський р-н,
Львівська обл.

ВІРА ОВЕРКО, 9 р.
м. Львів

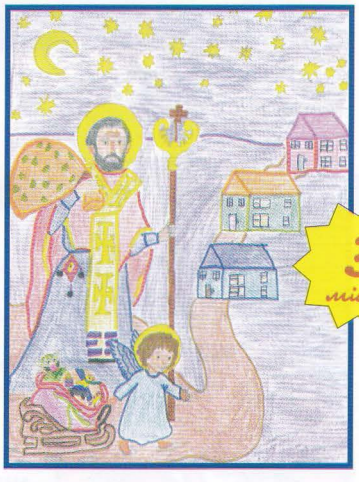

ХРИСТИНА БРУНЕЦЬ, 8 р.
м. Львів

Вікова категорія 12-14 років, найкращий малюнок:

МАРІЯ БЕРЯНИЧ, 14 р.
с. Плав'я- Вадрусівка,
Сколівський р-н,
Львівська обл.

1 місце

ЛЮБА ПОГРАНИЧНА, 12 р.
с. Деревня,
Жовківський р-н,
Львівська обл.

2 місце

ОЛЕКСІЙ КОТОВ, 14.р.,
с. Берлоги,
Рожнятівський р-н,
Ів-Франківська обл

3 місце

ОЛЬГА ЧМАРА 13 р.
смт. Шкло,
Яворівський р-н,
Львівська обл.

АНДРІЙ ХАРКІВ 13 р.
с. Куликів,
Радехівський р-н,
Львівська обл.